

4. sámú módosítással egységes szerkezetbe foglalt:

2008/2009. MENETRENDI ÉVRE VONATKOZÓ

HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT

A MAGYARORSZÁGI NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYA
IGÉNYBEVÉTELÉNEK FELTÉTELEIRŐL

HATÁLYOS: 2008. DECEMBER 14-TŐL 2009. DECEMBER 12-IG

Módosítások jegyzéke

[illegible]

TARTALOMJEGYZÉK

MÓDOSÍTÁSOK JEGYZÉKE	2
1. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK.....	7
1.1 A MAGYARORSZÁGI VASÚTI RENDSZER SZERVEZETEI:	7
1.2 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT KÖZZÉTÉTELÉNEK CÉLJA	7
1.3 ALKALMAZANDÓ IRÁNYELVEK, JOGSZABÁLYOK	8
1.4 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT JOGI STÁTUSZA	9
1.4.1 A Hálózati Üzletszabályzat jogi jellege	9
1.4.2 Felelősség a Hálózati Üzletszabályzatban rögzített előírásokért, információkért	10
1.4.3 Jogorvoslati lehetőség	10
1.5 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT FELÉPÍTÉSE	10
1.6 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT HATÁLYA	10
1.6.1 Hatály	10
1.7 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT KÖZZÉTÉTELE ÉS MÓDOSÍTÁSA	10
1.8 KAPCSOLATTARTÓ SZERVEZETEK ÉS A VÁLLALKOZÓ VASÚTI TÁRSASÁGOK RÉSZÉRE A SZÜKSÉGES INTÉZMÉNYEK, PÁLYAHÁLÓZAT MŰKÖDTETŐK ELÉRHETŐSÉGE	11
1.9 INFRASTRUKTÚRA MENEDZSEREK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS	12
1.10 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZATBAN HASZNÁLT FOGALMAK ÉRTELMEZÉSE	13
2. A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT IGÉNYBEVÉTELE.....	14
2.1 BEVEZETÉS	14
2.2 ÁLTALÁNOS HOZZÁFÉRÉSI FELTÉTELEK	14
2.2.1 A menetvonal igénylés feltételei	14
2.2.2 A VPE legfontosabb feladatai, a pályahálózat működtetők és a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot igénybevevő vállalkozó vasúti társaságok legfontosabb jogai, és kötelezettségei	15
2.2.2.1 A VPE legfontosabb feladatai	15
2.2.2.2 A pályahálózat működtetők legfontosabb jogai és kötelességei	16
2.2.2.3 A vállalkozó vasúti társaságok legfontosabb jogai és kötelességei	17
2.2.3 Működési engedély	18
2.2.4 Vasútbiztonsági tanúsítvány, vasútbiztonsági engedély, kiegészítő tanúsítvány	19
2.3 A MENETVONAL-IGÉNYLÉS FOLYAMATA	19
2.4 VASÚTI PÁLYAHÁLÓZATHOZ TÖRTÉNŐ HOZZÁFÉRÉSI MEGÁLLAPODÁSOK TÍPUSAI	19
2.4.1 Keret-megállapodás	19
2.4.2 A Hálózat-hozzáférési Szerződés, és a Belső Megállapodás	20
2.4.2.1 Hálózat-hozzáférési Szerződés	20
2.4.2.2 Belső Megállapodás	21
2.5 ÜZEMELTETÉSI SZABÁLYOK	21
2.5.1 A vasúti utasítások alkalmazásának kötelezettsége	21
2.5.2 A vonatok közlekedése során kötelező okmányok alkalmazásának kötelezettsége	22
2.5.3 A használat, a használati jog visszavonása	22
2.5.4 A pályahálózat működtető által a vállalkozó vasúti társaság részére nyújtott információk	22
2.5.5 A vállalkozó vasúti társaság által a pályahálózat működtető részére nyújtott információk	22
2.6 RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNYT TOVÁBBÍTÓ VONATOK KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK	23
2.7 VESZÉLYES ÁRUT TOVÁBBÍTÓ VONAT KÖZLEKEDTETÉSÉNEK FELTÉTELE	23
2.8 GÖRDÜLŐÁLLOMÁNY KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ FELTÉTELEK	23
2.9 A SZEMÉLYZETTEL KAPCSOLATOS FELTÉTELEK	23
3. INFRASTRUKTÚRA	24
3.1 AZ INFRASTRUKTÚRA ADATOK ÉRVÉNYESSÉGE, A VÁLTOZÁSOK KÖVETÉSÉNEK MÓDJA	24
3.2 AZ ORSZÁGOS NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT BEMUTATÁSA	24
3.2.1 Korlátozások szolgálati helyeken	24
3.2.2 Kapcsolódó vasúti hálózatok	24
3.3 A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ ORSZÁGOS VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT JELLEMZŐI	24
3.3.1 Földrajzi jellemzők	24

3.3.1.1 A nyílt hozzáférésű országos vasúti pályahálózat vonalai, vágányhálózata	24
3.3.2 A vasútvonalak, vonalszakaszok műszaki, technikai jellemzői	25
3.3.2.1 Rakszelvény	25
3.3.2.2 A vasútvonalak tengelyterhelése, folyóméter terhelése	25
3.3.2.3 Lejtviszonyok	25
3.3.2.4 A vasútvonalakra engedélyezett legnagyobb sebesség	25
3.3.2.5 Az engedélyezett vonathossz vasútvonalakra, állomásokra	25
3.3.2.6 Villamos felsővezeték rendszer jellemzői	25
3.3.2.7 Nyomtáv	26
3.3.3 Forgalmirányítási, vonatbefolyásoló távközlési és biztosítóberendezési rendszerek kiépítettsége	26
3.3.3.1 Forgalmirányítás	26
3.3.3.2 Vonatbefolyásoló rendszerek	26
3.3.3.3 Vonal- és mellékvonal- rádióhálózat	26
3.4 FORGALOMKORLÁTOZÁSOK	27
3.4.1 Szakosított infrastruktúra elkülönítése	27
3.4.2 Korlátozások környezeti terhelés miatt	27
3.4.3 Korlátozások rendkívüli küldemények, veszélyes áruk továbbítása miatt	27
3.4.4 Korlátozások alagutak miatt	27
3.4.5 Korlátozások hidak, műtárgyak miatt	27
3.5 A VASÚTI INFRASTRUKTÚRA LÉTESÍTMÉNYEK RENDELKEZÉSRE ÁLLÁSA	27
3.6 SZOLGÁLTATÁSI LÉTESÍTMÉNYEK	28
3.6.1 Személy és tehervonati állomási létesítmények	28
3.6.2 Áttengelyező (tengelyátszerelő)	28
3.6.3 Intermodális áruforgalmi terminálok, és szolgáltatásai	28
3.6.3.1 A kombinált fuvarozás lehetőségei és feltételei	28
3.6.3.2 Intermodális áruforgalmi terminálok	28
3.6.4 Rakodóvágányokhoz, rakodóterületekhez való hozzáférés	29
3.6.5 Üzemanyag vételezési helyek	29
3.6.6 Vasúti járműmérlegek helye, használatának szabályozása	29
3.6.7 Vontató- és vontatott jármű javítóbázisok, azok szolgáltatásai	29
3.6.8 Előfűtő, előhűtő berendezésekkel rendelkező szolgálati helyek	29
3.7 VÁRHATÓ JELENTŐSEBB INFRASTRUKTÚRA KARBANTARTÁSI, FELÚJÍTÁSI ÉS FEJLESZTÉSI MUNKÁK MIATT KIVONT VASÚTI PÁLYASZAKASZOK	29
4. KAPACITÁS-ELOSZTÁS	30
4.1 A KAPACITÁS-ELOSZTÁSRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK	30
4.2 A MENETVONAL IGÉNYLÉS ÉS KAPACITÁS-ELOSZTÁS FOLYAMATA	30
4.3 A MENETVONAL IGÉNYLÉS ÉS A KAPACITÁS-ELOSZTÁS FOLYAMATÁNAK HATÁRIDŐI	31
4.3.1 Az éves menetrendhez kapcsolódó menetvonal igénylési és kiutalási határidők	31
4.3.2 Az éves menetrendi időszakon belüli igények kezelése	32
4.3.3 Pályavasúti szolgáltatások igénylésének határidői és eljárása	32
4.3.4 Az országhatáron átmenő vonatok menetvonal igénylése	33
4.4 ÖSSZEHANGOLÁSI ELJÁRÁS A KAPACITÁS ELOSZTÁS FOLYAMATÁBAN	33
4.4.1. Összehangolási eljárás	33
4.4.2. Jogorvoslat	34
4.4.3 Túlterhelt infrastruktúra, prioritási szabályok	34
4.4.3.1 Túlterhelt infrastruktúra	34
4.4.3.2 Prioritási szabályok és a követendő eljárás	35
4.5 KAPACITÁS-ELOSZTÁS VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT KARBANTARTÁSI, FELÚJÍTÁSI ÉS FEJLESZTÉSI CÉLBŐL.	35
4.5.1 Vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítása a tervezett karbantartásokhoz, felújításhoz és fejlesztéshez	35
4.5.2 Éves szinten nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákkal kapcsolatos kapacitás elosztási szabályok	36
4.6 ELJÁRÁS ARRÁ AZ ESETRE, HA A KIUTALT KAPACITÁST NEM HASZNÁLJÁK. LEMONDÁSI SZABÁLYOK, ELJÁRÁS A LEMONDÁS ELMARADÁSA MIATT	37
4.6.1. Eljárás arra az esetre, ha a kiutalt kapacitást nem használják	37
4.6.2 Lemondási szabályok, eljárás a lemondás elmaradása miatt	37
4.7 RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNYEK ÉS VESZÉLYES ÁRUK FIGYELEMBE VÉTELE A KAPACITÁS ELOSZTÁSNÁL	37
4.8 KÜLÖNLEGES INTÉZKEDÉSEK ÜZEMZAVAR, VESZÉLYHELYZET ESETÉN	38
4.8.1 A menetrendszerinti közlekedés helyreállításának főbb elvei	38

4.8.2 A pályahálózat működtető köteles:	38
4.8.3 A hozzáférésre jogosult köteles:	38
5. A VÁLLALKOZÓ VASÚTI TÁRSASÁGOK SZÁMÁRA NYÚJTOTT ÉS NYÚJTHATÓ	40
5.1 A HÁLÓZAT HOZZÁFÉRÉSI SZOLGÁLTATÁSOK ALKALMAZÁSÁNAK ALAPELVEI	40
5.2. ALAPSZOLGÁLTATÁSOK	40
5.2.1 A MÁV Zrt. által nyújtott alapszolgáltatások	40
5.2.2 A GYSEV Zrt. által nyújtott alapszolgáltatások	40
5.3 JÁRULÉKOS HOZZÁFÉRÉSI SZOLGÁLTATÁSOK	41
5.3.1 A MÁV Zrt által nyújtott járulékos-hozzáférési szolgáltatások	41
5.3.1.1 Felsővezetéki rendszerek használata	41
5.3.1.2 Üzemanyag vételező helyekhez való hozzáférés	41
5.3.1.3 Személypályaudvarokhoz, állomásokhoz való hozzáférés	41
5.3.1.4 - 5.3.1.6 Rendező pályaudvarokhoz, vonatképző létesítményekhez, vonatkiszolgáló létesítményekhez, rakodási célra kijelölt vágányokhoz, csatlakozó- és összekötő vágányokhoz való hozzáférés	42
5.3.1.7 Járműtárolás	43
5.3.1.8 Egyéb járulékos szolgáltatások	43
5.3.2 A GYSEV Zrt által nyújtott járulékos-hozzáférési szolgáltatások	44
5.3.2.1 Felsővezetéki rendszerek használata	44
5.3.2.2 Üzemanyag vételező helyekhez való hozzáférés	44
5.3.2.3 Állomáshasználat személyvonatok számára	44
5.3.2.4 - 5.3.2.6 Áruforgalmi terminálokhoz, rendező pályaudvarokhoz, vonatképző létesítményekhez való hozzáférés	44
5.3.2.7 Járműtárolás	45
5.4 KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK	45
5.4.1 A MÁV Zrt. által nyújtott kiegészítő szolgáltatások	45
5.4.1.1 Vontatási villamos energia nyújtása	45
5.4.1.2 Vontatási felhasználású üzemanyag vételezése, vásárlása	45
5.4.1.3 Vonatkiszolgáló létesítmények (előfűtés, víz, szennyvíz hálózat) használata	45
5.4.1.4 Tolatás	46
5.4.1.5 Veszélyes áruk, rendkívüli küldemények szállítása	48
5.4.1.6 Egyéb kiegészítő szolgáltatások	48
5.4.2 A GYSEV Zrt. által nyújtott kiegészítő szolgáltatások	49
5.4.2.1 Villamos vontatási energia nyújtása	49
5.4.2.2 Vontatási felhasználású üzemanyag vételezése, vásárlása	49
5.4.2.3 Személyvonati vonatkiszolgáló létesítmények (előfűtés, víz, szennyvíz hálózat) használata	49
5.4.2.4 Tolatási tevékenységek	49
5.4.2.5 Veszélyes áruk, rendkívüli küldemények szállítása	49
5.4.2.6 Egyéb kiegészítő szolgáltatások	50
5.5 MELLÉKSZOLGÁLTATÁSOK	50
5.5.1 A MÁV Zrt. által nyújtott mellékszolgáltatások	50
5.5.1.1 Pályavasúti személyzet eseti biztosítása	50
5.5.1.3 Záhonyi határforgalommal összefüggő mellékszolgáltatás	51
5.5.1.4 Egyéb mellékszolgáltatások	51
5.5.2 A GYSEV Zrt. által nyújtott mellékszolgáltatások	51
5.5.2.1 Oktatás, vizsgáztatás	51
5.5.2.2 Vontatójárművek részére vizsgálócsatornával rendelkező vágányok biztosítása	51
5.5.2.3 Egyéb mellékszolgáltatások	52
6.1 DÍJSZABÁSI ALAPELVEK, DÍJRENDSZER	53
6.1.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán alkalmazott alapelvek, díjrendszer	53
6.1.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán alkalmazott alapelvek, díjrendszer	53
6.2 ALAPDÍJAK	54
6.2.1 A MÁV Zrt. alapszolgáltatások díjrendszere, díjai	54
6.2.1.1 Menetvonal-biztosítás (lekötés) díja	54
6.2.1.2 Menetvonal lemondás díja	54
6.2.1.3 Közlekedtetés díja	55
6.2.2 A GYSEV Zrt. alapszolgáltatások díjrendszere, díjai	56
6.2.2.1 Menetvonal-biztosítás (lekötés) díja	56
6.2.2.2 Menetvonal lemondás díja	56
6.2.2.3 Közlekedtetés díja	56
6.3 JÁRULÉKOS HOZZÁFÉRÉSI SZOLGÁLTATÁSOK DÍJAI	56
6.3.1 A MÁV Zrt. járulékos hozzáférési szolgáltatások és díjai	56
6.3.1.1 Felsővezetéki rendszerek használati díja	56

6.3.1.2 Üzemanyag vételező helyek használatának díja	57
6.3.1.3 Állomások hozzáférési díja személyszállító vonatok számára	57
6.3.1.4-6.3.1.6 Rendező-pályaudvarokhoz, vonatképző létesítményekhez, vonatkiszolgáló létesítményekhez, rakodási célra kijelölt vágányokhoz, csatlakozó- és összekötővágányokhoz való hozzáférés díja.....	57
6.3.1.7 Járműtárolás díja.....	58
6.3.1.8 Egyéb járulékos szolgáltatások díjai.....	59
6.3.2 A GYSEV Zrt. járulékos hozzáférési szolgáltatások és díjai	59
6.3.2.1 Felsővezetéki rendszerek használati díja	59
6.3.2.2 Üzemanyag vételező helyek használatának díja	60
6.3.2.3 Állomáshasználat díja személyszállító vonatok számára	60
6.3.2.4-6.3.2.6 Áruforgalmi terminálokhoz, rendező pályaudvarokhoz, vonatképző létesítményekhez való hozzáférés díja.....	60
6.3.2.7 Járműtárolás díja.....	60
6.4 KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK	60
6.4.1. A MÁV Zrt. kiegészítő szolgáltatások és díjai	60
6.4.1.1 Vontatási villamos energia szolgáltatás díja	61
6.4.1.2 Vontatási felhasználású üzemanyag vételezése, vásárlása.....	63
6.4.1.3 Vonatkiszolgáló létesítmények használatának díjai.....	63
6.4.1.4 Tolatás díjai.....	63
6.4.1.5 Veszélyes áruk, rendkívüli küldemények kiegészítő szolgáltatási díjai	65
6.4.1.6 Egyéb kiegészítő szolgáltatások díjai	65
6.4.2 A GYSEV Zrt. kiegészítő szolgáltatások és díjai	65
6.4.2.1 Vontatási villamos energia szolgáltatásának díja	65
6.4.2.2 Vontatási felhasználású üzemanyag vételezése, vásárlása.....	66
6.4.2.3 Személyvonati vonatkiszolgáló létesítmények (előfűtés, víz, szennyvíz hálózat) használati díja	66
6.4.2.4 Tolatás díja.....	66
6.4.2.5 Veszélyes áruk, rendkívüli küldemények kiegészítő szolgáltatási díjai	66
6.4.2.6 Egyéb kiegészítő szolgáltatások díjai	66
6.5 MELLÉKSZOLGÁLTATÁSOK DÍJAI	67
6.5.1. A MÁV Zrt. mellékszolgáltatásai és díjai	67
6.5.1.1 Pályavasúti tolatószemélyzet eseti biztosítása (személy-, szerelvény-, teher- mozdony- és üzemi vonatok számára).....	67
6.5.1.2 Oktatás, vizsgáztatás	67
6.5.1.4 Egyéb mellékszolgáltatások	68
6.5.2 A GYSEV Zrt. mellékszolgáltatások és díjai	68
6.5.2.2 Vontatójárművek részére vizsgálócsatornával rendelkező vágányok biztosításának díjai	68
6.5.2.3 Egyéb mellékszolgáltatások	68
6.6. A SZÁMLÁZÁS MENETE	68

1. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételének megkönnyítése céljából az Európai Gazdasági Térség (EGT) államaiban közzé teszik a vasúti pályahálózat adatait, meghatározzák a vasúti pályahálózathoz történő hozzáférés feltételeit, a pályavasút által felkínált szolgáltatásokat és a hálózat-hozzáférési díjat.

1.1 A magyarországi vasúti rendszer szervezetei:

- a) Vasúti igazgatási szerv: A Nemzeti Közlekedési Hatóság, melynek feladat-, és hatáskörét a Vasúti Közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény (a továbbiakban: Vtv.) 69-81. §-ai szabályozzák.
- b) A nyílt hozzáférésű országos vasúti pályahálózat működtetését integrált vasúti társaságként a MÁV Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban MÁV Zrt.), valamint a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zártkörűen Működő Részvénytársaság (továbbiakban GYSEV Zrt.) végzi.
- c) Országos működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaságok azok, amelyek jogosultak a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton nyújtott - a Vtv.54.§-ában rögzített - szolgáltatások igénybevételére.
- d) Mivel a pályahálózat működtető nem független vasúti pályahálózat működtető keretében látja el feladatait, ezért a Vtv. 62.§-a alapján
  - da) a vasúti pályakapacitásának elosztására;
  - db) a nem független vasúti pályahálózat működtető Hálózati Üzletszabályzatának kidolgozására;
  - dc) a hozzáférésre jogosult által fizetendő hálózat-hozzáférési díjak összegének meghatározására, valamint
  - dd) az integrált vasúti társaságnak az általa működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz történő hozzáférése költségeinek meghatározására vonatkozó feladatokat a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezet, a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Korlátolt Felelősségű Társaság (továbbiakban: VPE) látja el.

1.2 A Hálózati Üzletszabályzat közzétételének célja

A Hálózati Üzletszabályzat célja, hogy meghatározza a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz való hozzáférés és annak használatával kapcsolatos feltételrendszert és eljárási rendet.

A Vtv. 59. §-ának (1.) bekezdése értelmében:

- a) a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó általános szerződési feltételeket,
- b) a hálózat-hozzáférési díjakat, illetve azok alkalmazásának részletes feltételeit,
- c) a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztásának részletes feltételeit, ideértve az összehangolási eljárás szabályait is, továbbá

- d) a vasúti pályahálózatra vonatkozó forgalmi és műszaki specifikációt a Hálózati Üzletszabályzat tartalmazza.

1.3 Alkalmazandó irányelvek, jogszabályok

A Hálózati Üzletszabályzat tartalmát befolyásoló jogszabályok:

- 91/440/EGK irányelv a közösségi vasutak fejlesztéséről
- 95/18/EK irányelv a vasúttársaságok engedélyezéséről
- 2001/14/EK irányelv a vasúti infrastruktúra-kapacitás elosztásáról, továbbá a infrastruktúra használati díjának felszámításáról és a biztonsági tanúsítványról
- 2004/49 EK irányelv a közösségi vasutak biztonságáról
- 2005. évi CLXXXIII. törvény a vasúti közlekedésről
- 333/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezet és az integrált vasúti társaság közötti jogviszonyról
- 40/2006. (VI. 26.) GKM rendelet a vasútbiztonsági tanúsítványra, a biztonsági engedélyre, a biztonságirányítási rendszerekre, a biztonsági jelentésre, valamint az egyes hatósági engedélyezési eljárásokra vonatkozó részletes szabályokról
- 45/2006. (VII. 11.) GKM rendelet a vasúti társaságok működésének engedélyezéséről
- 50/2007. (IV. 26.) GKM-PM együttes rendelet a vasúti közlekedési tevékenységek vasúti társaságon belüli számviteli elkülönítéséről
- 83/2007. (X. 6) GKM-PM együttes rendelet a vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól
- 101/2007. (XII. 22.) GKM rendelet a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól
- 18/1998. (VII. 3.) KHVM rendelet az Országos Vasúti Szabályzat II. kötetének kiadásáról

Egyéb kapcsolódó jogszabályok:

- 62/2006/EK bizottsági rendelet a transzeurópai hagyományos vasúti rendszer fuvarozási szolgáltatások telematikai alkalmazási alrendszerére vonatkozó átjárhatósági műszaki előírásairól,
- 2005. évi CLXXXIV. törvény a légi-, a vasúti és a víziközlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról
- 1986. évi 2. törvényerejű rendelet a Bernben az 1980. évi május hó 9. napján kelt Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) kihirdetéséről szóló, valamint az egyezmény és annak mellékletei kihirdetett módosításai
- 170/2002 (VIII.7.) Korm. rendelet A Nemzetközi Vasúti Árufuvarozásról szóló Megállapodás (SzMGsZ) kihirdetéséről, valamint a megállapodás kihirdetett módosításai
- 153/1996. (X. 15.) Korm. rendelet a vasúti árufuvarozási szerződésekről
- 10/1997. (I. 28.) Korm. rendelet a vasúti személyszállítási szerződésekről
- 8/2006. (I. 13.) Korm. rendelet a vasúti piacfelügyeleti bírság mértékére és alkalmazására vonatkozó részletes szabályokról
- 263/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet a Nemzeti Közlekedési Hatóságról

- 275/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a Magyar Vasúti Hivatalról
- 85/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről
- 271/2007. (X. 19.) Korm. rendelet a vasúti társaságok kötelező baleseti kárfedezeti képességének biztosításáról
- 28/2003. (V. 8.) GKM rendelet a vasúti járművek üzembe helyezésének engedélyezéséről és időszakos vizsgálatáról
- 32/2003. (V. 20.) GKM rendelet a vasúti járművezetők képzéséről, hatósági vizsgáztatásáról és szakképesítéséről
- 103/2003. (XII.27.) GKM rendelet a hagyományos vasúti rendszerek kölcsönös átjárhatóságáról
- 52/2004. (IV. 22.) GKM rendelet az országos közforgalmú vasúthálózat elemeiről
- 7/2006. (II. 27.) GKM rendelet a súlyos vasúti balesetek, a vasúti balesetek és a váratlan vasúti események szakmai vizsgálatának részletes szabályairól
- 36/2006. (VI. 21.) GKM rendelet a hagyományos vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról
- 37/2006. (VI. 21.) GKM rendelet a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról
- 9/2008. (VI.30.) KHEM rendelet a vasúti igazgatási szerv által végzett vasúti hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól,
- 10/2008. (VI.30.) KHEM rendelet a vasúti igazgatási szerv részére fizetendő felügyeleti díj megfizetésének módjáról és feltételeiről.
- 72/2006. (IX. 29.) GKM rendelet a közlekedési hatóság által végzett vasúti hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól
- 48/2007. (IV. 26.) GKM rendelet a belföldi közforgalmú menetrend szerinti vasúti személyszállítás és helyközi (távolsági) autóbusz-közlekedés, valamint a nevelési-oktatási intézmények által rendelt belföldi autóbusz különjáratok legmagasabb díjairól”
- 2001/12/EK irányelv a közösségi vasutak fejlesztéséről szóló 91/440/EGK tanácsi irányelv módosításáról,
- 2004/51/EK irányelv a közösségi vasutak fejlesztéséről szóló 91/440/EGK tanácsi irányelv módosításáról,
- 2007/58/EK irányelv a közösségi vasutak fejlesztéséről szóló 91/440/EGK tanácsi irányelv, valamint a vasúti infrastruktúra-kapacitás elosztásáról, továbbá a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításáról szóló 2001/14/EK irányelv módosításáról,
- 2001/13/EK irányelv a vasúttársaságok engedélyezéséről szóló 95/18/EK tanácsi irányelv módosításáról.

1.4 A Hálózati Üzletszabályzat jogi státusza

1.4.1 A Hálózati Üzletszabályzat jogi jellege

A Hálózati Üzletszabályzatban foglaltak alkalmazása a pályahálózat-működtető szervezetre, a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés keretében nyújtandó és nyújtható szolgáltatásokat igénybe venni kívánó jogosultakra, valamint a vasúti pályakapacitás-elosztó szervezetre vonatkozóan egyaránt kötelező érvényű.

1.4.2 Felelősség a Hálózati Üzletszabályzatban rögzített előírásokért, információkért

A Hálózati Üzletszabályzat készítője felelős a Hálózati Üzletszabályzatnak a vonatkozó nemzetközi és nemzeti jogszabályoknak való megfeleléséért, valamint az információk pontosságának és naprakészségének biztosításáért. A nem független vasúti pályahálózat működtetőt terheli a felelősség azokkal az adatokkal kapcsolatban, amelyeket a Vtv. 62.§ és a Kormány 333/2005.(XII.29.)Korm. rendelet, valamint a közöttük létrejött együttműködési szerződésben rögzítettek alapján az integrált vasúti társaság bocsát a vasúti pályakapacitás-elosztó szervezet részére.

1.4.3 Jogorvoslati lehetőség

A nyílt hozzáférésre jogosult szervezet és az nem független vasúti pályahálózat működtető a Vtv. 77. § (1) bekezdésének b) és c) pontja alapján jogvita eljárást kezdeményezhet a vasúti igazgatási szervnél, a VPE-vel szemben, amennyiben álláspontja szerint a Hálózati Üzletszabályzat valamely rendelkezése ellentétes a megkülönböztetéstől mentes eljárás követelményével, vagy a Hálózati Üzletszabályzatban meghatározott hálózat hozzáférési díjak mértéke, vagy struktúrája ellentétes a Vtv.-ben, vagy külön jogszabályban foglaltakkal.

1.5 A Hálózati Üzletszabályzat felépítése

A Hálózati Üzletszabályzat hat fő fejezetre tagolódik (lásd tartalomjegyzék). A szöveges szabályozási részt mellékletek egészítik ki, amelyek térképeken és táblázatokban közölt adatokat tartalmaznak.

1.6 A Hálózati Üzletszabályzat hatálya

1.6.1 Hatály

A jelen Üzletszabályzat 2008.december 14. 00.00 órától 2009. december 12. 24.00 óráig hatályos.

A jelen Üzletszabályzat területi hatálya kiterjed az integrált vasúti társaságok (a MÁV Zrt., GYSEV Zrt.) által működtetett országos vasúti pályahálózatokra (benne a Neusiedler See Bahn AG. magyarországi pályahálózatára), valamint az integrált vasúti társaságok által működtetett normál és széles nyomtávolságú nyílt hozzáférésű pályahálózatokra.

A jelen Üzletszabályzat hatálya kiterjed olyan - nem integrált vasúti társaság által működtetett - nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatokra is, amelyek kapacitásának elosztását a VPE a pályahálózat működtetővel kötött szerződés alapján végzi.

1.7 A Hálózati Üzletszabályzat közzététele és módosítása

A Hálózati Üzletszabályzat közzététele és módosítása a Vtv. 59. §- (2) illetve (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően történik figyelemmel a 101/2007. (XII.22.) GKM rendelet 5. §, 6. § és 7. §-ában megfogalmazottakra.

A Hálózati Üzletszabályzatot a VPE elektronikus formában magyar és angol nyelven a VPE honlapján (www.vpe.hu) teszi közzé. A Hálózati Üzletszabályzatot nyomtatott formában a VPE székhelyén lehet előzetes megrendelést követően megvásárolni.

1.8 Kapcsolattartó szervezetek és a vállalkozó vasúti társaságok részére a szükséges intézmények, pályahálózat működtetők elérhetősége

a) VPE Vasúti Pályakapacitás-elosztó Korlátolt felelősségű Társaság

Cím: H-1054 Budapest, Bajcsy Zsilinszky út 48.
Telefon: Titkárság: +36 1/301-9900
Vasúti telefon: 01/46-70
OSS Iroda: +36 1/301-9925
Vasúti telefon: 01/72-64
01/72-70
Fax: Titkárság: +36 1/332-8025
OSS Iroda: +36 1/269-0631
E-mail: Titkárság: titkarsag@vpe.hu
OSS Iroda: oss@vpe.hu
Honlap: www.vpe.hu

b) Nemzeti Közlekedési Hatóság

Cím: H-1066 Budapest, Teréz krt. 38.
Telefon: +36 1/373-1442
Fax: +36 1/332-6532
E-mail: office@nkh.gov.hu
Honlap: www.nkh.hu

c) MÁV Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság

ca) Vezérigazgatóság Központ

4 **Cím:** H-1087 Budapest, Könyves Kálmán krt. 54-60.
Telefon: +36 1/322-0660
Fax: +36 1/342-8535
Honlap: www.mav.hu

cb) MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág

Cím: H-1062 Budapest, Andrássy út 73-75.
Telefon: +36 1/511-7245
Fax: +36 1/511-4709
E-mail: erteakesites.palyavasut@mav.hu

d) Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zártkörűen Működő Részvénytársaság

da) Vezérigazgatói Kabinet

Cím: H-9400 Sopron, Mátyás király utca 19.
Telefon: +36 99/517-405
Fax: +36 99/517-108
Honlap: www.gysev.hu

db) GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág

Cím: H-9400 Sopron, Mátyás király utca 19.
Telefon: +36 99/517-110
Fax: +36 99/517-308
E-mail: palyavasut@gysev.hu

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. Forgalomirányítási Központjainak elérhetőségét a 4.3.2 sz. melléklet tartalmazza.

1.9 Infrastruktúra menedzserek közötti együttműködés

A VPE OSS Irodája tartja a kapcsolatot más államok vasútjainak Ügyfélszolgálati Irodáival az **OSS (One-Stop-Shop)** hálózaton keresztül.

Az európai pályavasutak egyezményt kötöttek a pályakapacitás közös értékesítési és marketingszervezetének létrehozására, amelynek neve RailNetEurope (RNE).

Az OSS irodák ügyfélszolgálati pontok hálózataként működnek az RNE keretei között. Nemzetközi menetvonal-igény esetén az ügyfélnek elegendő az OSS irodák egyikét felkeresnie, amely kezdeményezi a teljes nemzetközi kapacitás-elosztási folyamatot. A felkeresett OSS az érintett pályahálózat működtetőkkel szoros együttműködésben az alábbi szolgáltatásokat nyújtják:

- Ügyféltámogatás és információ nyújtása a pályahálózat működtetők teljes termék- és szolgáltatáskálájára vonatkozóan,
- Információszoolgáltatás bármely RNE tag pályahálózat működtető vasúti társaság hálózatának igénybevételéhez szükséges valamennyi adatról,
- Nemzetközi menetvonal-igények kezelése az RNE tagvasutak hálózatára vonatkozóan,
- Annak biztosítása, hogy a következő menetrendi időszakra vonatkozó igények megfelelően figyelembe legyenek véve az éves menetrend-szerkesztési folyamatban,
- Menetvonal-ajánlatok készítése a teljes nemzetközi útvonalra.

Valamennyi OSS iroda tagja a nemzetközi hálózatnak, amelynek célja, hogy az ügyfelek számára a hálózat-hozzáférést a lehető legegyszerűbbé tegye. Az OSS emellett információt ad a pályahasználati díjakról, valamint a vonatmozgásokról.

Az OSS hálózat mottójának - egységes felület az ügyfelek felé - megfelelően kompetens és hatékony segítséget nyújt valamennyi határátlépő vonat esetében, amely átlátható, megbízható és diszkriminációmentes folyamatokon alapszik.

1.10 A Hálózati Üzletszabályzatban használt fogalmak értelmezése

A Hálózati Üzletszabályzatban használt fontosabb fogalmak jegyzékét és meghatározását az 1.10 sz. melléklet tartalmazza.

2. A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT IGÉNYBEVÉTELE

2.1 Bevezetés

A fejezet célja, hogy meghatározza a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételének feltételeit.

2.2 Általános hozzáférési feltételek

A Vtv. 63. § alapján a VPE meghatározza a vasúti infrastruktúrához való hozzáférés részletes feltételeit. A vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása alapján kerül sor.

Hozzáférésre jogosult:

- a) az országos működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság,
- b) az országos működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság részvételével működő nemzetközi csoportosulás nemzetközi árutovábbítás, illetőleg nemzetközi személyszállítás céljából,
- c) belföldön bejegyzett vállalkozó vasúti társaság részvétele nélkül működő nemzetközi csoportosulás tranzitforgalom lebonyolítása céljából,
- d) külföldön létrejött vállalkozó vasúti társaság nemzetközi szerződés rendelkezése, vagy viszonyosság esetén,
- e) nemzetközi árutovábbítás céljából más EGT-államban létrejött, az 95/18/EK irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság, valamint
- f) belföldi árutovábbítás céljából más EGT-államban létrejött, a 95/18/EK irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz való hozzáférés engedélyezése a jogszabályokban és jelen szabályzatban meghatározott feltételekkel rendelkező hozzáférésre jogosult vállalkozó vasúti társaság kérelmére, a menetvonal igény benyújtásával indul. Az igényt a VPE OSS Irodájához kell benyújtani.

2.2.1 A menetvonal igénylés feltételei

A menetvonalat olyan vasúti társaság igényelhet, amely a vasúti pályahálózat használatára való jogosultságát meghatározott okiratokkal (2.2.3-2.2.4. pontok) és egyéb dokumentumokkal - azok egy-egy másolati példányának VPE-hez történő eljuttatásával - igazolja.

2.2.2 A VPE legfontosabb feladatai, a pályahálózat működtetők és a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot igénybevevő vállalkozó vasúti társaságok legfontosabb jogai, és kötelezettségei

2.2.2.1 A VPE legfontosabb feladatai

A VPE a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés biztosítása körében a következő feladatok ellátására jogosult és köteles:

- a) menetvonal igénylésének elbírálása, a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása (üzemi menetrendet készíteni), a túlterhelt vonalszakaszokon a 4.6 pont szerint a menetvonalak visszavonása,
- b) a hozzáférésre jogosult által fizetendő hálózat-hozzáférési díj összegének meghatározása,
- c) az egy évnél hosszabb időre vonatkozó igények esetén keret-megállapodás megkötése a vasúti igazgatási szerv jóváhagyásával,
- d) veszélyhelyzet esetén, ha a pályahálózat működtető a Vtv. 31. § (2) bekezdés b) pontja alapján a menetvonalat visszavonta, a VPE az igénylő kérelmére a rendelkezésre álló kapacitás terhére más menetvonalat felajánlani,
- e) a vállalkozó vasúti társaságok a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat használatához szükséges okiratainak, dokumentumainak meglétéről meggyőződni,
- f) viták esetén egyeztetések kezdeményezése a vállalkozó vasúti társaságok és a pályahálózat működtetők között,
- g) meghatározott esetekben (működési engedély visszavonása, menetvonal küszöbérték - HÜSZ 4.6 pont - alatti használata) a kiutalt menetvonal használati jogát visszavonni,
- h) ütköző menetvonal-igények esetén az összehangolási, egyeztetési eljárás során az igényelttől eltérő kapacitást felajánlani az egyeztetést követően a vállalkozó vasúti társaságoknak,
- i) az érintett vasúti pályaszakaszt túlterheltté nyilvánítani, amennyiben kapacitáshiány mutatkozik vagy a beérkező kérelmek kielégítése összehangolási eljárás során sem biztosítható,
- j) túlterhelt vasúti pályaszakasz esetében a pályahálózat működtetőknél kezdeményezni a kapacitás-elemzés elvégzését és a szűk keresztmetszetek megszüntetését célzó javaslatok megtételét,
- k) a pályahálózat működtetőket írásban, a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatásokra benyújtott igénylést követően haladéktalanul tájékoztatni, hogy mely vállalkozó vasúti társaságok jogosultak a vasúti pályahálózat igénybevételére,
- l) a pályahálózat működtető értesítése a kiutalt menetvonal és a Vtv. 54.§ (1) és a (3)-(4) bekezdéseiben meghatározott szolgáltatásokra vonatkozó pályavasúti szolgáltatások részletes adatairól, valamint a kiutalt menetvonalat és szolgáltatásokat érintő bármilyen változásról,
- m) a vasúti pályahálózat kapacitását, valamint az igényelt nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatásokat a 4.4.3.2 pontban meghatározott prioritási szabályok figyelembe vételével, hátrányos

- megkülönböztetéstől mentesen elosztani, betartani a menetvonal-elosztásra vonatkozó ütemtervet,
- n) az igényelt menetvonalra vonatkozó menetrend- és/vagy szolgáltatás-tervezetet, valamint az ahhoz kapcsolódó díjtervezetet is meg kell küldeni az igénylőknek véleményezés céljából,
  - o) az érdekeltekkel történt egyeztetést követően elkészíteni a Hálózati Üzletszabályzatot, illetve annak módosításaira vonatkozó javaslatát,
  - p) előzetes nemzetközi menetvonalakat meghatározni,
  - q) ütköző menetvonal-igények esetén összehangolási eljárást lefolytatni,
  - r) a nagymértékben kihasználatlan vasúti pályaszakaszokat kijelölni,
  - s) honlapján a menetvonal katalógust és a túlterhelt pályaszakaszokon a helyettesíthető pályaszakaszokat közzétenni,
  - t) az éves üzemi menetrendet elkészíteni,
  - u) közzétenni honlapján a karbantartás, a felújítás és a fejlesztési munkák várható hatását havonként aktualizálva,
  - v) negyedévente monitoring jelentés készíteni a vasúti igazgatási szerv részére a menetvonal igénylések és elosztás gyakorlatáról,
  - w) a szakosított infrastruktúrát kijelölni,
  - x) a tudomására jutott információkat bizalmasan kezelni,
  - y) Díjképzési Módszertant (DM) elkészíteni, karbantartani.

2.2.2.2 A pályahálózat működtetők legfontosabb jogai és kötelességei

2.2.2.2.1 A pályahálózat működtetők legfontosabb jogai:

- a) az általa működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton karbantartási, felújítási, fejlesztési munkákat végezni, illetve végeztetni, ehhez kapacitást lekötni, a vasúti pályahálózatot igénybe venni,
- b) veszélyhelyzet esetén a kiutalt menetvonalak visszavonása (Vtv. 31.§ (2) bekezdés b) pontja),
- c) üzemi vonatok közlekedtetése a VPE kapacitás kiutalása alapján.

2.2.2.2.2 A pályahálózat működtetők legfontosabb kötelességei:

- a) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetése,
- b) a VPE menetvonal kiutalását követően a vállalkozó vasúti társasággal Hálózat-hozzáférési Szerződést, az integrált vasúti társaság vontatási, árufuvarozási vagy személyszállítási elkülönült egységével Belső Megállapodást kötni, a kiutalt menetvonalat és nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatásokat nyújtani,
- c) a VPE megbízásából a túlterhelt pályaszakaszokon kapacitás-elemzést készíteni,
- d) túlterhelt infrastruktúrára kapacitásbővítési terv készítése és megküldése a vasúti igazgatási szervnek és a VPE-nek, ennek végrehajtásáról negyedévente beszámoló készítése a vasúti igazgatási szervnek,
- e) a kiutalt kapacitások biztosítása mellett a vasúti infrastruktúrát olyan állapotban tartani, hogy az megfeleljen a biztonságos közlekedés feltételeinek,

- f) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételéhez kapcsolódó szakmai utasításokat honlapján közzétenni a HÜSZ-nek az utasítások közzétételére és hatálybaléptetésre vonatkozó szabályai szerint,
- g) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat tervezett éves karbantartási, felújítási és fejlesztési munkáihoz az éves üzemi menetrend készítésének időszakában a menetvonalakat megigényelni,
- h) az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkáihoz lehetőség szerint 30 nappal megelőzően pályahálózat-kapacitást megigényelni a 4.5.2 pont szerint,
- i) a honlapján folyamatos, naprakész tájékoztatást adni a vasúti pályahálózat kapacitás veszélyhelyzetből fakadó korlátozásairól,
- j) közvetlenül tájékoztatni a VPE-t és az érintett hozzáférésre jogosultat a kiutalt menetvonalat érintő bármilyen eseményről,
- k) a Díjképzési Módszertan és a Díjszámítási Dokumentum elkészítéséhez a VPE részére a szükséges információk megadása,
- l) a vasúti pályahálózat törzsadatállományát karbantartani, ennek változásáról a VPE-t folyamatosan értesíteni,
- m) a tudomására jutott üzleti információkat bizalmasan kezelni.

2.2.2.3 A vállalkozó vasúti társaságok legfontosabb jogai és kötelességei

2.2.2.3.1 A vállalkozó vasúti társaságok legfontosabb jogai:

- a) a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatás igénylést benyújtani, a kiutalt menetvonal alapján a közlekedni, a szolgáltatásokat igénybe venni,
- b) a menetrend-tervezettel kapcsolatban egyeztetési eljárást kezdeményezni,
- c) menetvonal- és szolgáltatás-igényléssel, teljesítéssel összefüggő reklamáció esetén jogvita eljárást kezdeményezni a vasúti igazgatási szervnél,
- d) az igényelt szolgáltatás teljesítéséről kért információkhoz hozzájutni.

2.2.2.3.2 A vállalkozó vasúti társaságok legfontosabb kötelességei:

- a) a pályahálózat működtetővel Hálózat-hozzáférési Szerződést kötni,
- b) a menetvonal igénylés feltételeiben bekövetkezett változásokról a VPE-t haladéktalanul, de legkésőbb a változást követő 5 napon belül értesíteni,
- c) Tehervonatok esetében a vonat határállomásra történő érkezése előtt, ahol rendezése (kocsi felvétel, kocsi kisorozás) szükséges, a vonatok összeállításáról, kocsik ki-besorozásáról, késési tényezőkről és minden további, szerződésben rögzített feltételről (megrendelt pályavasúti szolgáltatás operatív pontosítása) legalább 30 perccel az érkezés előtt a pályahálózat működtetőt igazolhatóan értesíteni.
- d) Induló tehervonatok esetében a vonat összeállításáról a hálózat-hozzáférési szerződés szerint, indulás előtt 30 perccel a pályahálózat működtetőt igazolhatóan értesíteni. Ha a vonat rendkívüli küldeményt, veszélyes árut továbbít, vagy késéseket előidéző körülmény esetén (pl. sebességkorlátozások) az értesítést 1 órával a vonat tervezett indulása előtt megtenni.
- e) A GYSEV Zrt. pályahálózatán a fenti szabályok irányadóak azzal, hogy induló tehervonatoknál, ha a vonat előkészítése a kiinduló állomáson 30 percnél,

illetve egy óránál rövidebb idővel tervezett, továbbá ha a szerelvény összeállításánál műszaki nehézmény merül fel, a pályahálózat működtetőt a hozzáférésre jogosult a vonat összeállításáról annak megtörténtét követően haladéktalanul köteles igazolhatóan értesíteni.

- f) Személyszállító vonatok esetében tervezett indulás, vagy határállomásra történő érkezés előtt 30 perccel, a megrendelt illetve az előírt szerelvény összeállítástól való eltérés esetén 1 órával köteles a pályahálózat működtetőt a vonat összeállításáról igazolhatóan értesíteni.
- g) a pályahálózat működtető által a vonatforgalom lebonyolításával kapcsolatban adott utasításokat és rendelkezéseket betartani,
- h) olyan személyzetet és közreműködő személyeket alkalmazni, akik a vasútbiztonság területén eleget tesznek a hazai és a nemzetközi előírásoknak, szóban és írásban is ismerik a magyar nyelvet, valamint rendelkeznek a szükséges szakismeretekkel és az előírt vizsgákkal,
- i) a vasútüzem lebonyolítása érdekében szükséges bizonylatokat vezetni, adatszolgáltatást biztosítani a teljesítmények elszámolása érdekében,
- j) a pályahálózat működtető igényére a Vtv-ben meghatározott esetekben a zavarok elhárításában térítés ellenében közreműködni,
- k) a vasúti pálya és tartozékainak használata ellenében felszámított hálózat-hozzáférési díjat az előírt határidőn belül megfizetni,
- l) nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat használatához kapcsolódó tevékenységhez más működtetésében lévő saját célú vasúti pályahálózat igénybevétele esetén a menetvonal-igényhez mellékeli a saját célú vasúti pályahálózat működtetőjének nyilatkozatát a szolgáltatási szerződés megkötéséről,
- m) a vonat közlekedése során tapasztalt rendkívüli eseményt a pályavasútnak azonnal jelenteni,
- n) rendkívüli eseményt kivizsgálni, a műszaki, vegyi mentésre intézkedni.

2.2.3 Működési engedély

Az árutovábbítási (áru fuvarozási, áruszállítási), személyszállítási és vontatási szolgáltatás, valamint a vasúti pályahálózat működtetése, működési hatósági engedélyhez kötött tevékenység. A működési engedély, illetve ideiglenes működési engedély kiadása, módosítása, felfüggesztése, visszavonása, a vasúti igazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozik.

Valamely EGT államban kiadott vasútvállalati működési engedély alapján működő társaság, amennyiben a Magyar Köztársaság területén kíván nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot igénybe venni, a pályakapacitás iránti igényének benyújtását megelőzően legalább 30 nappal köteles erre vonatkozó szándékát bejelenteni a vasúti igazgatási szerv részére.

A vállalkozó vasúti társaság köteles az okiratokkal, dokumentumokkal összefüggő változásokat - a változást követően haladéktalanul - a VPE-vel és a pályahálózat működtetőkkel írásban közölni és igazolni.

2.2.4 Vasútbiztonsági tanúsítvány, vasútbiztonsági engedély, kiegészítő tanúsítvány

A belföldön bejegyzett vasúti társaság a vasúti pályahálózatot kizárólag a közlekedési hatóság által kiállított vasútbiztonsági tanúsítvány, vasútbiztonsági engedély birtokában használhatja, illetve működtetheti. A vasútbiztonsági tanúsítványt, illetve biztonsági engedélyt a vasúti közlekedési hatóság által megállapított eljárásrend szerint kell megigényelni.

A más EGT állam által kiadott vasútbiztonsági tanúsítvánnyal rendelkező vasúti társaságnak a menetvonal igénylés előtt, kiegészítő tanúsítványt kell beszereznie a vasúti igazgatási szervtől az általuk megállapított eljárásrend szerint.

A vállalkozó vasúti társaság köteles az engedélyben bekövetkezett változásokat -a változást követően haladéktalanul - a VPE-vel és a pályavasúti szervezetekkel írásban közölni és igazolni.

2.3 A menetvonal-igénylés folyamata

A nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatások igénylésének folyamatát, a közreműködő szervezeteket a 2.3 sz. melléklet mutatja be.

Alapszolgáltatások, járulékos hozzáférési és kiegészítő szolgáltatások igénylése a VPE menetvonal-igénylő informatikai rendszerében történik.

2.4 Vasúti pályahálózathoz történő hozzáférési megállapodások típusai

2.4.1 Keret-megállapodás

A vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására - jogszabályban meghatározott feltételekkel - legfeljebb öt, kivételesen tíz évet meg nem haladó időszakra vonatkozóan keret-megállapodás köthető a VPE és a vállalkozó vasúti társaságok között. A keret-megállapodást kötött hozzáférésre jogosult a keret-megállapodásban rögzített feltételek szerint jogosult vasúti pályahálózat-kapacitás igénylésére. A keret-megállapodás nem zárhatja ki harmadik személy jogosultaknak a vasúti pályahálózathoz történő hozzáférését.

Az igénylő a Vtv. 57. §-a szerinti keret-megállapodást a kapacitás-elosztó szervezettel köti meg.

Egy vasúti pályaszakasz vonatkozásában a napi elméleti kapacitás legfeljebb 5%-os mértékéig köthető keret-megállapodás.

Az öt évnél hosszabb időtartamú keret-megállapodás csak hosszú távú kereskedelmi szerződések, a keret-megállapodás által érintett vasúti pályával összefüggő beruházás vagy kockázat esetén köthető. Tíz évnél hosszabb időre keret-megállapodás kizárólag akkor köthető, ha az igénylő részt vesz hosszú távon megvalósuló vasúti beruházásban, és a keret-megállapodásban az igénylőnek a beruházással kapcsolatos, külön szerződésben vállalt kötelezettségei is rögzítésre kerülnek.

A kapacitás-elosztó szervezet a keret-megállapodás minden olyan adatát, amely nem minősül törvény által védett titoknak, valamennyi érdekelt számára hozzáférhetővé teszi.

A keret-megállapodások létrejöttéhez a vasúti igazgatási szerv jóváhagyása szükséges.

A keret-megállapodás lejárt utáni időszakra vonatkozó új keret-megállapodás megkötését az igénylőnek kell kezdeményezni.

Az érvényes keret-megállapodással rendelkező igénylő az éves menetrend időszakra vonatkozó kérelmét az előírásoknak megfelelően nyújtja be.

2.4.2 A Hálózat-hozzáférési Szerződés, és a Belső Megállapodás

2.4.2.1 Hálózat-hozzáférési Szerződés

A VPE az előírt dokumentumok meglétének ellenőrzését követően kiutalja a hozzáférésre jogosultnak a menetvonalat, amelynek igénybevétele előtt a hozzáférésre jogosult köteles a pályahálózat működtetővel Hálózat-hozzáférési Szerződést kötni.

A Hálózat-hozzáférési Szerződés a vasúti pályahálózat-használat műszaki, technológiai, pénzügyi és jogi feltételeit szabályozza.

A Hálózat-hozzáférési Szerződés megkötésének előfeltétele:

- működési engedély,
- vasútbiztonsági/kiegészítő tanúsítvány,
- a menetvonal igény elfogadásáról szóló VPE értesítése.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kiutalt menetvonal (nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatások) és érvényes Hálózat-hozzáférési Szerződés nélkül nem használható.

A Hálózat-hozzáférési Szerződésnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a) a felek adatai,
- b) használati jog tartalma,
- c) a használni kívánt pályahálózat meghatározása,
- d) a használati jog időtartama,
- e) a pályahálózat működtető szolgáltatásai, kötelezettségei, technológiai előírások,
- f) az igénylő kötelezettségei, technológiai előírások,
- g) alkalmazandó személyzet szakmai és egészségügyi alkalmasságára vonatkozó nyilatkozat,
- h) használni kívánt vontató járművek adatai, a vontatott járművek adatainak átadási eljárása és a járművek műszaki engedélye,
- i) ha a vállalkozó vasúti társaság a vasúti infrastruktúrát saját üzemeltetésű mozdonyával veszi igénybe, akkor a szerződés kötelező melléklete a mozdony típusra és a továbbított vonatnemre jellemző átlagos vontatási villamos energiafogyasztási fajlagos értékeket tartalmazó táblázat,
- j) a fizetési feltételek (pl. bankszámla számok),
- k) a vasúti járművek és vonatok műszaki- és közlekedés biztonsági vizsgálatát végző vállalkozó vasúti társaság megnevezése és a vállalkozó vasúti társaság csatolt szándéknyilatkozata,
- l) a vállalkozó vasúti társaság és a pályahálózat működtető kapcsolattartóinak elérhetőségét,

- m) veszélyes áruk továbbításának, rendkívüli küldemények közlekedtetésének szabályozását,
- n) egyéb kiegészítő és járulékos és mellékszolgáltatásokra vonatkozó megállapodásokat,
- o) amennyiben a felek erre vonatkozóan megállapodnak, a vállalkozó vasúti társaság személyzetének infrastruktúrához kapcsolódó pályavasúti tevékenység végzésének feltételeit.

A hálózat-hozzáférési szerződés általános szerződési feltételeit a 2.4 sz. melléklet tartalmazza.

A vasúti pályahálózat használatára vonatkozó Hálózat-hozzáférési Szerződés megkötése során a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.), ezen belül ennek szerződésről szóló általános szabályait, valamint a Vtv. és a Hálózati Üzletszabályzat rendelkezéseit együttesen kell alkalmazni.

2.4.2.2 Belső Megállapodás

A MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletágnak és a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletágnak a társaság szervezetén belül működő vállalkozó vasúti tevékenységet folytató szervezeti egységekkel a menetvonalak igénybevétele előtt Belső Megállapodást kell kötniük.

A vasúti pályahálózat kiutalt menetvonal és érvényes Belső Megállapodás nélkül nem használható. A Belső Megállapodást a VPE Kft. dolgozza ki, az integrált vasúti szervezetek kötik meg és jóváhagyás céljából a vasúti igazgatási szervnek megküldik.

A Belső Megállapodásban meghatározásra kerülő Hálózat-hozzáférési feltételeknek meg kell felelniük a 101/2007(XII.22) GKM rendelet 33.§.-ban megfogalmazott követelményeknek.

2.5 Üzemeltetési szabályok

2.5.1 A vasúti utasítások alkalmazásának kötelezettsége

A vállalkozó vasúti társaságok kötelesek az alábbi, adott pályahálózat működtető által alkalmazott utasításokat betartani, kivéve, ha az adott tárgykörre vonatkozó szabályokat jogszabály állapítja meg:

- a) F.1. Jelzési Utasítás,
- b) F.2. Forgalmi Utasítás,
- c) E.1. Utasítás a vontatójármű személyzet részére,
- d) E.2. Fékutasítás,
- e) E.12. Műszaki kocsiszolgálati Utasítás,
- f) Műszaki táblázatok I., II. kötet,
- g) E.101. Általános Utasítás a MÁV villamosított vonalai részére
- h) H.6. Utasítás Rendkívüli küldemények kezelésére,
- i) O.1 Oktatási Utasítás pályavasúti fejezetei (kivéve, ha a vállalkozó vasúti társaság hatóság által jóváhagyott oktatási utasítással rendelkezik)

A felsorolt Utasításokat a Nemzeti Közlekedési Hatóság hagyja jóvá.

Ezek hatályba lépéséről, megjelenéséről, módosításáról a MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. írásban értesíti a VPE-t és a vállalkozó vasúti társaságokat, és az ezzel kapcsolatos információkat honlapjukon (www.mav.hu, www.gysev.hu) is megjelentetik.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. a fenti Utasításokat, valamint az általuk szükségesnek tartott, a pályahálózaton alkalmazandó egyéb Utasításokat teljes terjedelmében a honlapján teszi közzé.

2.5.2 A vonatok közlekedése során kötelező okmányok alkalmazásának kötelezettsége

A vonatok közlekedtetése során a 2.5.1. pontban valamint a Hálózat-hozzáférési Szerződésben előírt Utasítások szerint meghatározott okmányokat kell alkalmazni.

2.5.3 A használat, a használati jog visszavonása

A VPE túlterhelt pályahálózat esetén jogosult a vállalkozó vasúti társaságtól azon menetvonalakat visszavonni, amelyeket a szerződésben rögzítetthez képest a vállalkozó vasúti társaság saját hibájából három hónapon keresztül csak 60%-ban használ.

A vasúti pályahálózat használatához előírt jogosultságot igazoló okiratok, dokumentumok bármelyikében beállt változás esetén, a VPE jogosult a már kiutalt menetvonal használati jogát felülvizsgálni.

Amennyiben az előbb hivatkozott okiratok, dokumentumok nem igazolják egyértelműen a menetvonal igénylő használati jogosultságát, VPE a menetvonal használati jogot határozatlan visszavonhatja, illetve a menetvonal igénybevételt korlátozhatja.

- 4 A menetvonal visszavonását a VPE írásban indoklással együtt köteles közölni.

2.5.4 A pályahálózat működtető által a vállalkozó vasúti társaság részére nyújtott információk

A pályahálózat működtető az igénylő kérésére köteles megadni az alábbi információkat a vállalkozó vasúti társaságnak:

- a vállalkozó vasúti társaságok vonatainak tényleges közlekedésére vonatkozó adatok.

2.5.5 A vállalkozó vasúti társaság által a pályahálózat működtető részére nyújtott információk

A vállalkozó vasúti társaságok kötelesek gondoskodni vonataik indulása, vagy annak a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatra történő belépése előtt a 2.2.2.3.2 pont c) és d) alpontjában rögzített információknak a pályahálózat működtető részére történő megadásáról.

2.6 Rendkívüli küldeményt továbbító vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

Rendkívülinek kell minősíteni egy küldeményt, ha a rakomány külső méretei, tömege vagy kialakítása miatt - vasúti berendezéseket vagy kocsit tekintve - különös nehézséget okoz, ezért a továbbítás csak különleges műszaki és forgalmi feltételek mellett engedélyezhető. A rendkívüli küldeményekkel kapcsolatos szabályozást a pályahálózat működtető adja ki (H.6. Utasítás).

2.7 Veszélyes árut továbbító vonat közlekedtetésének feltétele

A vállalkozó vasúti társaságnak a menetvonal igényléskor jelezni kell a pályavasút részére, ha katasztrófa veszélyességű, illetve a RID 1.10 szerinti nagy közbiztonsági kockázattal járó veszélyes áruküldeményt kíván továbbítani továbbá, hogy milyen kísérést illetve biztonsági intézkedéseket alkalmaz. Ilyen esetben a kapacitás-elosztó által kijelölt útírány az igénylő által kért útíránytól eltérő is lehet.

2.8 Gördülőállomány közlekedtetésére vonatkozó feltételek

A vállalkozó vasúti társaság által üzemeltetett gördülőállomány megfelelőségét a közlekedési hatóság által kiadott üzembe helyezési engedély igazolja.

A vállalkozó vasúti társaság köteles a vonat összeállítására, kocsi- és vonatvizsgálatra, a fékpróbára, a vonat megfékezetttségére vonatkozó műszaki közlekedésbiztonsági feltételeket teljesíteni.

A vállalkozó vasúti társaság a Hálózat-hozzáférési Szerződésben nyilatkozik, - figyelembe véve a 40/2006 (VI.26.) GKM rendeletet - az általa használt vagy használni kívánt járművek (vontató, vontatott) adatairól, paramétereiről.

2.9 A személyzettel kapcsolatos feltételek

A vállalkozó vasúti társaság személyzetének alkalmasságát a vasútbiztonsági tanúsítvány személyzetre vonatkozó része igazolja, amellyel az igénylő vállalkozó vasúti társaság bizonyítja, hogy személyzete a 40/2006. (VI.26.) GKM rendelet 6.§-a (2) bekezdésének g) pontjának megfelelően a vasúti társaság által a vasútbiztonsági tanúsítvány iránti kérelemhez csatolt jegyzékben megjelölt - vasúti közlekedést szabályozó - utasításokat ismeri, illetve az előírt vasúti szakmai vizsgákkal és egészségügyi alkalmassággal rendelkezik.

A vonatforgalommal kapcsolatos munkakörökben kizárólag a magyar nyelv használható.

A vállalkozó vasúti társaság személyzete csak az O.1 utasítás, illetve a vállalkozó vasúti társaság oktatási utasítása szerint érvényes tolatásvezetői vizsga, az adott szolgálati helyre vonatkozó Állomási Végrehajtási Utasításból (ÁVU) tett helyismereti vizsga, valamint az adott szolgálati helyre vonatkozó Munkavédelmi Szabályzat helyi függelékében meghatározott felügyeleti szolgálat megszerzését követően vezethet saját tolatást.

3. INFRASTRUKTÚRA

3.1 Az infrastruktúra adatok érvényessége, a változások követésének módja

A pályahálózat alapadatokban bekövetkezett változásokat, módosításokat a VPE honlapján megjelenteti és írásban közli a vállalkozó vasúti tevékenységet végző társaságokkal, valamint a pályahálózat működtetőikkel és a vasúti igazgatási szervvel. Amennyiben a változások, módosítások a HÜSZ-ben rögzített alapadatokat is érintik, úgy a VPE kezdeményezi a HÜSZ módosítását.

3.2 Az országos nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat bemutatása

A Hálózati Üzletszabályzat a magyarországi nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatra vonatkozik.

3.2.1 Korlátozások szolgálati helyeken

Az egyes szolgálati helyeken forgalomszabályozási szempontból a forgalomkorlátozásokat (szolgálat-megszakításokat, szolgálataszünetelést) a 3.2.1 sz. melléklet tartalmazza.

3.2.2 Kapcsolódó vasúti hálózatok

Az országos nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat határállomásainak felsorolását, a pályavasúti üzemváltó állomás és a szomszédos államban fekvő határállomás pályahálózat működtetőjének megnevezését, a határátkelőhelyen lebonyolítható forgalom típusát, valamint a forgalomszabályozási szempontból figyelembe vett üzemidőt a 3.2.2.1 sz. melléklet tartalmazza.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. közti csatlakozó állomásokat a 3.2.2.2 sz. melléklet tartalmazza.

A nyílt vonalból vagy állomásból kiágazó nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot a 3.2.2.3 sz. melléklet tartalmazza.

3.3 A nyílt hozzáférésű országos vasúti pályahálózat jellemzői

3.3.1 Földrajzi jellemzők

3.3.1.1 A nyílt hozzáférésű országos vasúti pályahálózat vonalai, vágányhálózata

A nyílt hozzáférésű országos vasúti pályahálózat legfontosabb jellemzőinek összefoglaló táblázatát, a vasútvonalak felsorolását, számozását, legfontosabb műszaki-technikai jellemzőit, a 3.3.1.1.1 sz. , a 3.3.1.1.2 sz. és a 3.3.1.1.3 sz. mellékletek tartalmazzák.

A vasútvonalak besorolását a 3.3.1.1.4 sz. melléklet, a kétvágányú vasútvonalakat a 3.3.1.1.5 sz. tartalmazza.

3.3.1.2 A nyílt hozzáférésű országos vasúti pályahálózat szolgálati helyei

A vasúthálózat részét képező szolgálati helyek vasútvonalakon történő elhelyezkedését, a 6.1.1.1 sz. melléklet tartalmazza.

3.3.2 A vasútvonalak, vonalszakaszok műszaki, technikai jellemzői

3.3.2.1 Rakszelvény

A MÁV Zrt -nél és a GYSEV Zrt-nél alkalmazott, valamint a nemzetközi és a GA (UIC), GB (UIC), GC (UIC) rakszelvényeket a 3.3.2.1.1 - 3.3.2.1.6 sz. melléklet tartalmazza.

3.3.2.2 A vasútvonalak tengelyterhelése, folyóméter terhelése

Az egyes vasútvonalakra engedélyezett tengelyterhelést a 3.3.1.1.1 sz. melléklet tartalmazza.

Az egyes vasútvonalakra engedélyezett folyóméter terhelést a 3.3.1.1.1 sz. melléklet tartalmazza.

3.3.2.3 Lejtviszonyok

A vasútvonalakra jellemző mértékadó emelkedőket, a legnagyobb emelkedőket, terhelési szakaszokat a Műszaki táblázatok I .kötet 1. sz. Táblázat tartalmazza.

3.3.2.4 A vasútvonalakra engedélyezett legnagyobb sebesség

Az egyes vasútvonalakra engedélyezett legnagyobb sebességet a 3.3.1.1.1. sz. melléklet tartalmazza.

A MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág, a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág havonta honlapján közzéteszi a „Kimutatás az állandó- és előrelátott ideiglenes lassúmenetekről” című kimutatást.

3.3.2.5 Az engedélyezett vonathossz vasútvonalakra, állomásokra

A vasútvonalakra engedélyezett legnagyobb vonathosszt a 3.3.1.1.1 sz. melléklet tartalmazza.

Az állomásokra engedélyezett legnagyobb vonathosszt a 3.3.2.5 sz. melléklet tartalmazza.

3.3.2.6 Villamos felsővezeték rendszer jellemzői

A vasúti úrszelvény a villamosított és a villamosításra kijelölt vasútvonalakon, az MSZ 8691/4-81 sz. „Országos közforgalmú vasutak úrszelvénye. Villamosított pálya úrszelvényméretei” c. szabvány szerint kerül kialakításra.

A villamos felsővezeték feszültsége 25000 V, periódusa 50 Hz. A felsővezeték kigyózása 30, illetve 40 cm. A villamos felsővezeték-hálózat interoperabilitási, valamint az egyes villamosított határatmenetek villamos felsővezeték feszültség és

periódus adatait a 3.3.2.6.1 sz. melléklet tartalmazza. A villamosított vasútvonalakat a 3.3.2.6.2 sz. melléklet tartalmazza.

3.3.2.7 Nyomtáv

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot a normál nyomtávú (1435 mm) és a széles nyomtávú (1524 mm) vasútvonalak alkotják.

3.3.3 Forgalomirányítási, vonatbefolyásoló távközlési és biztosítóberendezési rendszerek kiépítettsége

A hálózaton mechanikus, jelfogó függéses és elektronikus biztosítóberendezések működnek.

A 2004. május 1.-jén hatályba lépett 103/2009. (XII.27) GKM rendelet a hagyományos vasúti rendszerek kölcsönös átjárhatóságáról IV. számú melléklete az Országos Vasúti Szabályzat 3.1.2.3.3 Váltóállítás, lezárás, ellenőrzés, pontja rendelkezésének értelmében 2009. május 01.-től a meglévő mechanikus biztosítással ellátott állomásokon maximum 100 km/h sebesség engedélyezhető.

Az állomások felsorolását a 3.3.1.1.1 melléklet tartalmazza.

3.3.3.1 Forgalomirányítás

Az egyes vasútvonalak forgalomirányítása az alábbi rendszerekbe sorolható:

- a) Központi Forgalomirányítás (KÖFI),
- b) Központi Forgalomellenőrzés (KÖFE),
- c) Üzemirányított vonal,
- d) Mellékvonali Forgalomirányítás (MEFI) és Mellékvonali Rádiós Forgalomirányítás (MERÁFI),
- e) Felügyelt és állomás által felügyelt vonal.

A forgalomirányítási rendszerek leírását, kiépítettségét a 3.3.3.1.1. sz. illetve a 3.3.3.1.2 sz. mellékletek tartalmazzák.

3.3.3.2 Vonatbefolyásoló rendszerek

A hálózaton az alábbi vonatbefolyásoló rendszerek működnek, illetve épültek ki:

- EVM,
- INDUSI,
- ETCS.

A vonatbefolyásoló rendszerek leírását, kiépítettségét a 3.3.3.2.1. sz. illetve a 3.3.3.2.2 sz. mellékletek tartalmazzák.

3.3.3.3 Vonali és mellékvonali rádióhálózat

A vonali rádió hálózat 160 MHz, UIC 751-3 (450 MHz) rendszerű. Mindkét rádiórendszerhez járműbe épített - egy vagy két kezelőkészülékkel vezérelt - UIC rendszerű mobil, valamint fixen telepített rádiókészülékekkel lehet csatlakozni. A 160 MHz-es nem szelektív rádiórendszer kezelő oldalról duplex, mobil oldalról kétfrekvenciás üzemmódú, míg a 450 MHz-es szelektív rádiórendszer kezelő oldalról duplex, míg mobil oldalról duplex vagy szimplex üzemmódú és a beszélgetések dátum/perc-pontossággal rögzítésre kerülnek.

A Zalaegerszeg - Rédics vonalon MERÁFI (Mellékvonali Forgalom-irányító Rendszer) üzemel, amely az erre a célra rendszeresített speciális fedélzeti rádióberendezéssel felszerelt járművekkel vehető igénybe.

A fenti rádiórendszerek nem biztosítják a kölcsönös átjárhatóság feltételeit.

3.4 Forgalomkorlátozások

3.4.1 Szakosított infrastruktúra elkülönítése

A magyarországi nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton nincs szakosított infrastruktúra kijelölve.

3.4.2 Korlátozások környezeti terhelés miatt

A magyarországi nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton nincs környezeti terhelés miatt korlátozás.

3.4.3 Korlátozások rendkívüli küldemények, veszélyes áruk továbbítása miatt

Rendkívüli küldemények és a veszélyes áruk továbbításával összefüggő korlátozási feltételeket a H. 6. sz. Utasítás, illetve a RID szabályzat tartalmazza.

3.4.4 Korlátozások alagutak miatt

A magyarországi vasúti alagutak főbb paramétereit (űrszelvény, stb.) a 3.4.4 sz. melléklet tartalmazza.

3.4.5 Korlátozások hidak, műtárgyak miatt

A hidak tengelyterhelés miatti korlátozásait a Műszaki táblázatok II. rész tartalmazza.

3.5 A vasúti infrastruktúra létesítmények rendelkezésre állása

A vasúti pályahálózat a pályahálózat működtető indokolt döntése alapján nem áll folyamatosan a pályacapacitást igénybe venni kívánó hozzáférésre jogosultak rendelkezésére.

Lehetséges korlátozások:

a) szolgálat-megszakítás, szolgálat-szünetelés

A pályahálózat működtető egyes szolgálati helyeken forgalomszabályozási szempontból korlátozást vezethet be. A forgalomszabályozási szempontból bevezetett szolgálat-megszakításokat, szolgálat-szünetelést szolgálati helyek szerinti felsorolással a 3.2.1 sz. melléklet tartalmazza.

b) forgalomkorlátozás a pályalétesítményeken végzett karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák miatt

A pályalétesítményeken végzett a hozzáférést érintő karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák szabályozását a 4.5 pont tartalmazza.

3.6 Szolgáltatási létesítmények

3.6.1 Személy és tehervonati állomási létesítmények

A személyvonati állomások és a tehervonati állomások létesítményeinek használatát az Állomási Végrehajtási Utasítások szabályozzák.

3.6.2. Áttengelyező (tengelyátszerelő)

Tengelyátszerelő a MÁV Zrt. hálózatán Záhony - Rendező szolgálati helyen áll rendelkezésre.

3.6.3 Intermodális áruforgalmi terminálok, és szolgáltatásai

3.6.3.1 A kombinált fuvarozás lehetőségei és feltételei

A kombinált áruforgalom szállítóegységei - nagykonténerek, félpótkocsik és cserefelépítmények - továbbításában érintett vasútvonalak egységes megjelölését és kódolását, valamint a továbbítás feltételeit az UIC 596-6 sz. döntvény, az AVV (Általános Szerződés a Teherkocsik használatára) feltételek, - Rakodási szabályok - 32. pontja és az 5. táblázat, valamint a kapcsolódó külön megállapodások határozzák meg. A kombinált forgalom szállító egységeinek továbbítási feltételeit a 3.6.3.1.1 sz. tartalmazza..

A vasútvonalak félpótkocsi, csereszekrény továbbítás szempontjából történő kategorizálását a 3.6.3.1.2 sz. melléklet tartalmazza.

A RoLa vonatok közlekedtetésére alkalmas vasútvonalakat a 3.6.3.1.3 sz. melléklet tartalmazza .

3.6.3.2 Intermodális áruforgalmi terminálok

A magyarországi intermodális terminálokat, ezek szolgáltatásait a 3.6.3.2 sz. melléklet tartalmazza.

3.6.4 Rakodóvágányokhoz, rakodóterületekhez való hozzáférés

A nyílt hozzáférésű rakodóhelyekről, rakodóvágányokról rakodási célra kijelölt vágányokról a MÁV Zrt. területileg illetékes Pályavasúti szervezeti egységei adnak tájékoztatást.

A nyílt hozzáférésű rakodóhelyek, rakodási célra kijelölt vágányok felsorolását, azok paramétereit a MÁV Zrt. honlapján teszi közzé.

A GYSEV Zrt. vonatkozásában az Értékesítési és Marketing Osztály (9400 Sopron Mátyás király u. 19.) ad tájékoztatást a rakodóvágányokról, rakodó területekről.

3.6.5 Üzemanyag vételezési helyek

A vasúti üzemanyag töltő berendezések helyét, a kiszolgálható anyagok megnevezését és a kiszolgálás idejét a 3.6.5 sz. melléklet tartalmazza.

3.6.6 Vasúti járműmérlegek helye, használatának szabályozása

A pályahálózat működtetők a vasúti járműmérlegekhez való hozzáférést a 3.6.6 sz. mellékletben meghatározott helyeken biztosítják a vállalkozó vasúti társaságok részére.

3.6.7 Vontató- és vontatott jármű javítóbázisok, azok szolgáltatásai

A GYSEV Zrt. vontató- és vontatott jármű javítóbázisait, ezek szolgáltatásait a 3.6.7 sz. melléklet tartalmazza.

3.6.8. Előfűtő, előhűtő berendezésekkel rendelkező szolgálati helyek

A pályahálózat működtető az előfűtő, előhűtő berendezésekhez való hozzáférést biztosítja.

3.7 Várható jelentősebb infrastruktúra karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák miatt kivont vasúti pályaszakaszok

A vonatforgalmat jelentősebb mértékben zavaró karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákat valamint az ezek miatt a vasúti személyszállítási és árutovábbítási tevékenységből kivont pályaszakaszokat a 3.7.1. sz. melléklet tartalmazza.

4. KAPACITÁS-ELOSZTÁS

4.1 A kapacitás-elosztásra vonatkozó előírások

Menetvonalat olyan vasúti társaság igényelhet, amely a vasúti pályahálózat használatára való jogosultságát a 2.2 pont szerint igazolta.

Az igények alapján a VPE a VPE menetvonal igénylő rendszerében végzi a pályakapacitás és a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatások igénybevételének elosztását.

A menetvonal- és szolgáltatás-igénylésre a VPE menetvonal-igénylő rendszerének elérhetetlensége esetén rendszeresített nyomtatvány mintákat a személyszállító vonatokra a 4.1.1 sz. melléklet, tehervonatokra a 4.1.2 sz. melléklet, ennek kitöltési utasítását a 4.1.3 sz. melléklet, az üzemi vonatokra a 4.1.5 sz. melléklet tartalmazza. Azokra a pályaszakaszokra, ahová éves és éves pótlólagos menetvonaligény nem érkezett, a menetvonalkatalógust a VPE a honlapján teszi közzé.

A VPE menetvonal-igénylő rendszerébe igényelt menetvonalak esetében is a 4.1.1 sz.- 4.1.5 sz. mellékletek szerint meghatározott adatokat kell rögzíteni a menetvonal igénylőnek.

A VPE az igénylőktől kapott információkat bizalmasan kezeli.

A vasúti személyszállítás, árutovábbítás, vontatási, illetve pályahálózat-működtetési szolgáltatás végzésére jogosult vasúti társaságok csak az alábbi vonatnemek megrendelésére jogosultak:

- a) személyszállítási tevékenységre kapott engedély esetén:
6.1. számú mellékletben szereplő személyszállítási termékcsoporthoz és gépészeti termékcsoporthoz besorolt vonatnemekre,
- b) áru fuvarozási, árutovábbítási tevékenységre kapott engedély esetén:
a 6.1. számú mellékletben szereplő áru fuvarozási termékcsoporthoz és gépészeti termékcsoporthoz besorolt vonatnemekre,
- c) vontatási tevékenységre kapott engedély esetén:
a 6.1. számú mellékletben szereplő gépészeti termékcsoporthoz besorolt vonatnemekre,
- d) vasúti pályahálózat működtetésére kapott engedély esetén:
a 6.1. számú mellékletben szereplő pályavasúti termékcsoporthoz besorolt vonatnemekre.

Üzemi célú menetvonalat kizárólag pályahálózat működtetést végző vasúti társaság igényelhet a pályahálózat működtetői tevékenységével összefüggésben.

4.2 A menetvonal igénylés és kapacitás-elosztás folyamata

Az éves üzemi menetrend érvényességi időtartama minden évben december második vasárnapján 00:00 órakor kezdődik, és a következő év december hónap második szombatján 24:00 óráig tart.

A menetvonalra és a Vtv. 3. sz. melléklet I-III. pontjában meghatározott szolgáltatások igénybevételére vonatkozó igényeket a vállalkozó vasúti társaságnak a VPE-hez elektronikus úton a VPE menetvonal-igénylő rendszerén keresztül - illetve akadályoztatása esetén átmenetileg írásban - kell benyújtani.

A menetrendszerkesztés során jelentkező kapacitáshiány esetén a VPE az érdekeltekkel összehangolási eljárást kezdeményez, majd ennek alapján dönt a kapacitás elosztásáról.

A VPE a menetvonal igények alapján megszerkeszti az éves üzemi menetrend tervezetet és a VPE menetvonaligénylő informatikai rendszerén keresztül megküldi az igénylőnek a rá vonatkozó részt.

Annak elfogadása esetén a VPE kiutalja számára az igényelt menetvonalat. A VPE a menetvonaligénylő informatikai rendszerén keresztül tájékoztatja a pályahálózat működtetőket a menetvonaligény elfogadásáról.

Amennyiben a vállalkozó vasúti társaság a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz saját célú vasúti pályát is igénybe kíván venni, a kapacitás-igény benyújtásakor a saját célú vasúti pályahálózat működtetőjével, vagy a MÁV és GYSEV Zrt. tulajdonú saját célú vasúti pályahálózat esetén a saját célú vasúti pályahálózat használójával kötött szolgáltatási szerződéssel kell rendelkezni, amelyet a menetvonal-igényhez a vállalkozó vasúti társaság mellékelni köteles.

A VPE a kapacitás-elosztási döntéseiről az érintett vasúti társaságot, a pályahálózat működtetőket és a vasúti igazgatási szervet értesíti.

4.3 A menetvonal igénylés és a kapacitás-elosztás folyamatának határidői

4.3.1 Az éves menetrendhez kapcsolódó menetvonal igénylési és kiutalási határidők

Az éves menetvonal-igények benyújtásának határideje a menetrendi évet megelőző április második hétfője (2008. április 14.).

Az éves menetvonal-igények benyújtási határidejét követő tizenkét héten belül (2008. július 7-ig) a VPE a benyújtott éves és - lehetőség szerint - az éves pótlólagos menetvonal-igények alapján köteles elkészíteni az éves üzemi menetrend tervezetét, továbbá az egyes igénylőkre vonatkozó részeket azoknak írásban megküldeni oly módon, hogy az igénylők észrevételeinek megtételére és a szükséges egyeztetések elvégzésére legalább öt hét (2008. augusztus 11-ig) álljon rendelkezésre, amelyet követő két héten belül (2008. augusztus 25-ig) a kapacitás-elosztó szervezet véglegesíti az éves üzemi menetrendet.

Az éves pótlólagos menetvonal-igényeket az éves menetvonal-igények benyújtási határidejét követően, de az éves üzemi menetrend hatálybalépését öt héttel megelőzően kell benyújtani. (2008. november 10-ig).

4.3.2 Az éves menetrendi időszakon belüli igények kezelése

Menetvonal fajták	Igény benyújtásának határideje a tervezett közlekedtetés időpontjához viszonyítva	A kiutaláshoz szükséges idő
Évközi menetvonal	Legalább 5 héttel korábban	Öt munkanapon belül
Egyedi menetvonal	Legalább öt nappal korábban	A lehető leghamarabb, de legfeljebb öt munkanapon belül
Azonnali menetvonal	5 napon belül, de legalább egy órával korábban	Menetvonal katalógusból a lehető legrövidebb időn belül
Üzemi célú menetvonal		Az üzemi menetrendben nem lekötött szabad kapacitás terhére történő üzemi vonat leközeledésének engedélyezése a lehető legrövidebb időn belül

4.3.3 Pályavasúti szolgáltatások igénylésének határidői és eljárása

Menetvonal-igénylés szabályai szerint a VPE menetvonal-igénylő rendszerében vagy akadályoztatás esetén a 4.1 pontban meghatározott nyomtatványokon kell a Vtv. 3. sz. mellékletében I-III. pontjaiban szereplő szolgáltatásokat megrendelni.

Az 5.4.1.4 sz. mellékletben felsorolt szolgálati helyeken üzemidőn kívül, valamint a mellékletben fel nem sorolt MÁV Zrt. szolgálati helyeken a vállalkozó vasúti tolatási szolgáltatáshoz a pályavasúti tolatószemélyzet eseti biztosítását is meg kell igényelni.

Saját tolatásra csak azon szolgálati helyeken kerülhet sor, ahol a forgalmi tevékenység ellátása biztosított. Saját tolatást a vállalkozó vasúti társaság köteles a VPE Kft. menetvonal-igénylő rendszerében jelezni. Azon szolgálati helyeken, ahol forgalomszabályozási szempontból pályavasúti személyzet nem teljesít szolgálatot, ott az infrastruktúra kezeléséhez pályavasúti személyzet eseti megrendelése szükséges.

A MÁV Zrt. pályahálózatát érintő menetvonal-és szolgáltatásigénylést megelőzően lehetőség szerint az igénylő a szolgáltatások igénybevételének lehetőségéről a MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletágával egyeztet. A szolgáltatás igénybevételének szándékát a hét utolsó munkanapját megelőző munkanapokon 7:00-14:00 óra, a hét utolsó munkanapján 7:00-11:00 óra között fogadja a pályahálózat-működtető és annak kézhezvételét követő 2 órán belül előzetes tájékoztatást ad a szolgáltatás igénybevételének lehetőségéről. Amennyiben a szolgáltatás igénybevételének lehetőségére vonatkozó megkeresés a fent megjelölt intervallumon kívül érkezik a pályahálózat-működtetőhöz, úgy a pályahálózat-működtető a következő munkanap reggel 9 óráig tájékoztatja a hozzáférésre jogosultat az igénybevétel lehetőségéről.

2009. október 01.-től MÁV Zrt. pályahálózatát érintő szolgáltatások igénybevételi lehetőségére vonatkozó előzetes tájékoztatás fentebb rögzített határidői az alábbiak szerint változik:

4 A MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletága a pályahálózatot érintő pályavasúti szolgáltatások igénybevételének lehetőségével kapcsolatos megkereséseket 00:00 órától 24:00 óráig fogadja, és a megkeresés beérkezését követően 2 órán belül tájékoztatja a hozzáférésre jogosultat az igénybevétel lehetőségéről.

4 A **GYSEV Zrt.** pályahálózatát érintő menetvonal-igénylést megelőzően, legalább 3 munkanappal a szolgáltatás tervezett igénybevétele előtt egyeztetni köteles, a GYSEV Zrt. Pályavasúti Kabinetével az alábbi szolgáltatások biztosításának lehetőségével:

- járműtárolás,
- szolgálat megszakítás, szolgálat-szünetelés felfüggesztése és a hálózati csökkentett üzemvitel (üzemszünet) idején felmerülő igények eseti kezelése,
- vonat adatfelvevői tevékenység végzése (külső vonatfelvétel),
- pályavasúti személyzet eseti biztosítása,
- vasúti járműmérleghez való hozzáférés biztosítása,
- rakodóvágányokhoz, rakodóterületekhez való hozzáférés biztosítása,
- szolgáltatásigénylő személyzetének oktatása, vizsgáztatása.

4.3.4 Az országhatáron átmenő vonatok menetvonal igénylése

A vállalkozó vasúti társaságnak az országhatáron átlépő vonathoz menetvonalat a VPE-től országhatártól illetve az országhatárig kell igényelnie.

A menetvonal igénylések, amennyiben a határátlépő forgalom egy külföldi (más EGT államban létrejött, az 95/18/EK irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező, illetőleg nemzetközi szerződés vagy viszonyosság esetén külföldön létrejött) vállalkozó vasúti társasággal együttműködve történik, akkor a Magyarországon bejegyzett vállalkozó vasúti társaság által beadott menetvonal-igényben meg kell jelölni az együttműködő társaság és kapcsolattartójának nevét, elérhetőségét.

4.3.5 A menetvonalak érvényessége

A belföldi és a határon kilépő forgalomban megrendelt menetvonalak a tervezett indulási időponttól számítva 24 órás időtartamra érvényesek.

A határállomáson belépő forgalomban megrendelt menetvonalak a tervezett érkezési időponttól számítva 48 órás időtartamra érvényesek.

4.4 Összehangolási eljárás a kapacitás elosztás folyamatában

4.4.1. Összehangolási eljárás

Amennyiben a vállalkozó vasúti társaságok menetvonal igényét az pályahálózat túlterheltsége miatt nem lehet kielégíteni, összehangolási eljárást kell lefolytatni. Az összehangolási eljárást a VPE-nek kell írásban és elektronikus úton kezdeményeznie valamennyi érintett igénylő és a vasúti igazgatási szerv egyidejű értesítése mellett 2 munkanapon belül, amint a vasúti pályahálózat-kapacitás iránt bejelentett igények ütközésről történő tudomást szerzett.

Az összehangolási eljárásról szóló értesítésben meg kell jelölni a vasúti pályahálózat-kapacitás iránt bejelentett igények ütközésével érintett kapacitást, az igénytől eltérő felajánlott kapacitást, az összehangolási eljárás helyét, idejét, az összehangolási eljáráson való részvétel elmulasztásának következményeit.

Az összehangolási eljárást a VPE vezeti le. Az eljárásról jegyzőkönyvet kell felvenni, és azt minden, az összehangolási eljáráson résztvevő félnek alá kell írnia, és részükre egy példányt át kell adni.

Amennyiben az összehangolási eljárás 10 munkanapon belül nem vezet eredményre a VPE dönt az összehangolási eljárásban érintett igényekről és ennek eredményeként az összehangolási eljárással érintett hozzáférésre jogosult részére az általa bejelentett igénytől eltérő ajánlatot tehet.

A VPE az összehangolási eljárás során nem rendezett vitás kérdésekben hozott döntéséről az igénylőket a döntés meghozatalát követően haladéktalanul köteles írásban tájékoztatni.

A VPE a különböző típusú, egymással ütköző menetvonal igényeket az alábbi sorrendben részesíti előnyben:

- a) éves menetvonal-igény,
- b) éves pótlólagos menetvonal-igény,
- c) évközi menetvonal-igény,
- d) egyedi menetvonal-igény,
- e) azonnali menetvonal-igény,
- f) üzemi célú menetvonal-igény.

4.4.2. Jogorvoslat

A hozzáférésre jogosult szervezet, illetve az integrált vasúti társaság a Vtv. 7§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a vasúti igazgatási szervnél jogvita eljárást kezdeményezhet a VPE pályakapacitás biztosítása tárgyában meghozott döntése ellen.

4.4.3 Túlterhelt infrastruktúra, prioritási szabályok

4.4.3.1 Túlterhelt infrastruktúra

Ha egy adott vasúti pályaszakaszon a menetvonal-igények kielégítése az összehangolási eljárás keretében sem biztosítható, vagy az egy éven belül várhatóan benyújtásra kerülő menetvonal-igények nagy valószínűséggel nem elégíthetők ki, a VPE a vasúti pályahálózat érintett részét túlterhelt vasúti pályaszakasznak minősíti.

4.4.3.2 Prioritási szabályok és a követendő eljárás

1. A túlterhelt vasúti pályaszakaszon a pályahálózat-működtető által igényelt menetvonal elsőbbséget élvez, amennyiben
  - a) a kapacitás használata a jogszabályban foglaltak végrehajtásához szükséges, vagy
  - b) a pályahálózat-működtető karbantartási, felújítási vagy fejlesztési munkát végez.A pályahálózat-működtető az 1. pontban rögzített elsőbbségi igényét csúcsidőszakon belül végzett vasúti közszolgáltatással szemben nem érvényesítheti.
2. Túlterhelt vasúti pályaszakasz esetében a fenti rendelkezések érvényesítését követően, valamint egymással ütköző éves, éves pótlólagos, egyedi és azonnali menetvonal-igények esetén az alábbi sorrend figyelembevételével - a szakosított infrastruktúráként kijelölt vasúti pályaszakaszok kivételével - elsőbbséget kell biztosítani
  - a) a vasúti közszolgáltatásnak,
  - b) a nemzetközi vasúti személyszállításnak,
  - c) a nemzetközi vasúti árutovábbításnak,
  - d) az egyéb vasúti árutovábbításnak,
  - e) az egyéb vasúti személyszállításnak.

Ha a 2. pontban foglaltak alapján az elsőbbséget élvező menetvonal-igény nem határozható meg, akkor az alábbi sorrend figyelembevételével elsőbbséget kell biztosítani:

- a) az ütemes menetrend alapján közlekedő vonatoknak,
- b) a keret-megállapodás alapján igényelt menetvonalaknak,
- c) a több közlekedési napra vonatkozó menetvonal-igényeknek,
- d) a hosszabb viszonylatra vonatkozó menetvonal-igényeknek,
- e) a rendszeresen közlekedő vonatok menetvonal-igényeinek,
- f) a korábban benyújtott menetvonal-igényeknek.

4.5 Kapacitás-elosztás vasúti pályahálózat karbantartási, felújítási és fejlesztési célból.

4.5.1 Vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítása a tervezett karbantartásokhoz, felújításhoz és fejlesztéshez

A vasúti pályahálózat tervezett karbantartási, felújítási és fejlesztési munkáinak lehetővé tétele érdekében az ezek végrehajtásához szükséges valamennyi pályahasználat igényt a pályahálózat-működtető az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nyújtja be a VPE részére a 4.5.1 sz. melléklet szerinti minta alapján. Ezen igényeket az éves üzemi menetrendre vonatkozó szabályok alapján kell kielégíteni.

4.5.2 Éves szinten nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákkal kapcsolatos kapacitás elosztási szabályok

Az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák időtartamára a pályahálózat-működtető - a várható bevételkiesésének és a már kiutalt menetvonalakkal összefüggő esetleges kártérítési kötelezettségének mérlegelésével - a VPE-től pályahálózat-kapacitást igényel. A kapacitás-elosztó szervezet a benyújtott igény alapján kezdeményezi az adott vasúti pályaszakasz üzemi menetrendjének felfüggesztését, és az érintett igénylőkkel egyeztetett ideiglenes üzemi menetrendet készít. Az ideiglenes üzemi menetrendet a VPE úgy készíti el, hogy a lehető legkisebb mértékben legyen szükséges a már kiutalt menetvonalak módosítása.

- a) A pályahálózat működtetők az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák számára a munkálatok megkezdése előtt lehetőség szerint legalább 30 nappal köteles a pályakapacitást a VPE menetvonal-igénylő informatikai rendszerében megrendelni.

A pályakapacitás-igénylésekor meg kell jelölni:

- az érintett pályaszakaszt (állomásköz, jobb-bal vágány, állomási vágány, stb.)
- az időszakot (hónap-nap-óra-perc-től-ig ill. vonattól-vonatig, stb.)
- technológiai jellemzők (feszültségmentesítés, munkavédelmi-lassújel, stb.)

- b) A vasúti pályakapacitás-elosztó szervezet 5 munkanapon belül megvizsgálja, hogy a pályahálózat-működtetője által beadott pályakapacitás-igény milyen ütközést okoz az üzemi menetrendben lévő, már kiutalt menetvonalakkal.

- c) A b) pont szerinti vizsgálat lefolytatását követően, szükség szerint a pályahálózat-működtetőjével ill. az általa benyújtott kapacitás-igénnyel ütköző menetvonalak jogosultjaival (együtt: érintett felek) a VPE egyeztetési eljárást folytat le az összehangolási eljárás szabályai szerint.

Az egyeztetési eljárás során meg kell határozni:

- a módosítani kívánt menetvonalakat, ill. a módosítás mértékét,
- az esetlegesen kerülő vagy alternatív útirányon át közlekedtethető vonatok menetvonalait,
- a lemondandó menetvonalakat,
- vonatpótló autóbusszal részben, vagy teljesen pótoltt menetvonalakat,
- a menetvonal jogosultja által megjelölt, a csatlakozások biztosítása érdekében esetlegesen módosítandó menetvonalakat.

A menetvonal jogosult(ak) részéről felmerülő esetleges többletköltségek-ideértve, de nem kizárólag: menetvonalbiztosítási és lemondási díj - és kárigények elszámolásáról, viseléséről az érintett felek az egyeztetés keretében is megállapodhatnak, a bruttó elszámolás számviteli elvének szabályai szerint.

Ez a megállapodás nem érinti a VPE 333/2005.(XII.29.) kormányrendelet szerinti díjigényeit.

- d) A lefolytatott egyeztetési eljárás után a módosítandó menetvonalakat az érintett időszakra a vállalkozó vasúti társaságnak le kell mondani, ill. a módosított útirányra és/vagy időpontra meg kell rendelni a VPE-től a menetvonal lemondás, illetve menetvonal igénylés szabályai szerint.
- e) A változásokkal érintett menetvonalak vonatkozásában az újonnan benyújtott igények alapján a VPE új menetrendet készít (ideiglenes üzemi menetrend), melyet az üzemi menetrend részévé tesz.

4.6 Eljárás arra az esetre, ha a kiutalt kapacitást nem használják. Lemondási szabályok, eljárás a lemondás elmaradása miatt

4.6.1. Eljárás arra az esetre, ha a kiutalt kapacitást nem használják

Túlterhelt infrastruktúra esetén a VPE a menetvonal használati jogát visszavonhatja, ha a pályahálózat működtető által szolgáltatott adatok alapján a menetvonal igénylő - érdekkörébe tartozó okból - a számára kiutalt menetvonalat a szerződésben rögzítetthez képest három hónapon keresztül csak 60%-ban (küszöbérték) használja.

A kapacitás kihasználás mértékének meghatározásánál a számításokat menetvonal darabban kell elvégezni. A küszöbérték a keret-megállapodás alapján közlekedő vonatokra is vonatkozik.

4.6.2 Lemondási szabályok, eljárás a lemondás elmaradása miatt

A vállalkozó vasúti társaság az általa igényelt ill. számára kiutalt menetvonalat, vagy szolgáltatást a VPE-nél írásban vagy elektronikus úton a VPE menetvonal-igénylő rendszerének útján lemondhatja.

Amennyiben a vállalkozó vasúti társaság a menetvonalat nem veszi igénybe és meghatározott időben nem mondja le, lemondási díjat köteles fizetni.

4.7 Rendkívüli küldemények és veszélyes áruk figyelembe vétele a kapacitás elosztásnál

A 2.6 és 2.7. pontban meghatározott esetekben a kapacitás-elosztó által kijelölt útirány az igénylő által kért útiránytól eltérő is lehet.

A rendkívüli - egyedi, különleges szabályozást igénylő küldemények igénylésének, megrendelésének rendjét és a szolgáltatások díjait a 6.4.1/3 sz. melléklet tartalmazza.

4.8 Különleges intézkedések üzemzavar, veszélyhelyzet esetén

4.8.1 A menetrendszerinti közlekedés helyreállításának főbb elvei

- a) A napi tervtől, menetrendtől való eltérés esetén a pályavasúti üzem- és operatív irányítási szervezete köteles olyan intézkedések megtételére, amelyek megszüntetik a zavarokat, helyreállítják a tervszerinti, menetrendszerinti vonatközlekedést,
- b) A vállalkozó vasúti társaságoknak folyamatosan rendelkezni kell egy döntési jogosultsággal felruházott kapcsolattartó személlyel, vagy saját irányítási szervezettel, akiket üzemzavar, veszélyhelyzet esetén az üzemi- és operatív irányítási szervezet értesít, és akiknek igényeit a menetrendszerinti üzem helyreállítása céljából figyelembe veszik,
- c) Vis maior és előre nem látható egyéb rendkívüli körülmények:
  - A vonatközlekedésben műszaki meghibásodás vagy balesetek miatt bekövetkezett zavarok esetén a pályavasút köteles mindent megtenni a normál üzemi körülmények visszaállítására. E célból szükséghelyzeti tervet kell készítenie, amely tartalmazza súlyos balesetek, vagy a vonatközlekedésben bekövetkezett súlyos zavarok esetén értesítendő szervezeteket.
  - A pályahálózat működtető kérésére a vállalkozó vasúti társaságok köteles térítés ellenében rendelkezésre bocsátani a normál üzemi körülmény mielőbbi visszaállításához a legmegfelelőbbnek ítélt eszközöket.
  - A vasúti pályahálózatot ideiglenesen használhatatlanná tevő veszélyhelyzet esetén a pályavasút a kiutalt menetvonalakat az érdekeltek értesítésével visszavonhatja a helyreállításhoz szükséges időtartamra. A visszavont menetvonal után menetvonal biztosítási díj nem kerül felszámításra. A VPE erre az időszakra az igénylő kérelmére a rendelkezésre álló kapacitás terhére más menetvonalat ajánl fel

Eljárás:

- A pályavasúti üzemirányítási szervezet intézkedik a vasúti pályahálózat szabaddá tétele érdekében,
- A pályavasúti üzemirányítási szervezet a vállalkozó vasúti társaságok irányító szervezetének, vagy képviselőjének közreműködésével intézkedik az üzemzavar, veszélyhelyzet megszüntetésére és a vállalkozó vasúti társaság vonatainak leköszlekedtetésére.

4.8.2 A pályahálózat működtető köteles:

- a) rendkívüli esemény bekövetkeztekor tájékoztatni a VPE-t, a vállalkozó vasúti társaságokat, és más pályavasutakat,
- b) intézkedni az üzemzavar, veszélyhelyzet megszüntetésére.

4.8.3 A hozzáférésre jogosult köteles:

- a) rendkívüli esemény bekövetkeztekor tájékoztatni a pályahálózat működtetőket,

- b) közreműködni a keletkezett veszélyhelyzet elhárításában az indokolt költségek elszámolásával,
- c) rendkívüli esemény bekövetkeztekor túrni a vasúti forgalom zavartatását.

5. A VÁLLALKOZÓ VASÚTI TÁRSASÁGOK SZÁMÁRA NYÚJTOTT ÉS NYÚJTHATÓ SZOLGÁLTATÁSOK

5.1 A hálózat hozzáférési szolgáltatások alkalmazásának alapelvei

Az alapszolgáltatásokat, a járulékos hozzáférési szolgáltatásokat, a kiegészítő szolgáltatásokat és a mellékszolgáltatásokat a Vtv. 54.§- a és a 3. számú melléklete szabályozza.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot és a nyújtott szolgáltatásokat valamennyi, működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság számára azonos feltételekkel kell elérhetővé tenni, és minden vállalkozó vasúti társaságnak azonos áron illetve azonos kedvezményi rendszer alkalmazása mellett kell nyújtani. A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. szolgáltatásainak belső tartalma a helyi sajátosságok miatt eltérő, azonban mindkét vasúti társaság szolgáltatásai megfelelnek a 2001/14/ EK előírásainak.

5.2. Alapszolgáltatások

5.2.1 A MÁV Zrt. által nyújtott alapszolgáltatások

a) menetvonal-biztosítás (lekötés)

A szolgáltatás tartalmazza a vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelését (menetvonal igény kezelését, menetvonal kiutalását, a kiutalt menetvonal használati jogát, veszélyhelyzet/baleset esetén alternatív menetvonal biztosítását) a VPE közreműködésével (ld. 333/2005 (XII. 29.) Korm. rendelet)

b) közlekedtetés

A szolgáltatás tartalmazza

- a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatnak a biztosított kapacitásnak megfelelően árutovábbítás (áru fuvarozás, áruszállítás), személyszállítás, illetőleg vontatás céljára a hozzáférésre jogosult rendelkezésére bocsátását,
- a nyílt hozzáférésű vasútvonalak, a forgalmi vágányok, a kitérők, a vágánykapcsolatok, a műtárgyak, a különböző nyomtávok közötti átrakást szolgáló berendezésekhez vezető forgalmi vágányok, valamint a jelző és biztosító berendezések használatának az előző bekezdésben foglaltak keretein belül történő biztosítását,
- a vonatközlekedés lebonyolítását (beleértve az ahhoz szükséges eszközök és adatok kezelését és továbbítását),
- a vasúti járművek közlekedtetéséhez szükséges információk szolgáltatását.

5.2.2 A GYSEV Zrt. által nyújtott alapszolgáltatások

a) menetvonal-biztosítás (lekötés)

A szolgáltatás tartalmazza a vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelését (menetvonal igény kezelését, menetvonal kiutalását, a kiutalt menetvonal használati jogát, veszélyhelyzet/baleset esetén alternatív menetvonal biztosítását). VPE közreműködésével (ld. 333/2005 (XII. 29.) Korm. rendelet)

b) közlekedtetés

A szolgáltatás tartalmazza:

- a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatnak a biztosított kapacitásnak megfelelően árutovábbítás (árufuvarozás, áruszállítás), személyszállítás, illetőleg vontatás céljára a hozzáférésre jogosult rendelkezésére bocsátását,
- a nyílt hozzáférésű vasútvonalak, a forgalmi vágányok, a kitérők, a vágánykapcsolatok, a műtárgyak, valamint a jelző és biztosító berendezések használatának az előző bekezdésben foglaltak keretein belül történő biztosítását,
- a vonatközlekedés lebonyolítását (beleértve az ahhoz szükséges eszközök és adatok kezelését és továbbítását),
- áruforgalmi terminálokhoz, rendező pályaudvarokhoz, vonatképző létesítményekhez való hozzáférést, (induló célállomás használatot, közbenső állomás használatot, és kiszolgálás célú állomás használatot),
- kiinduló/végállomás állomáshasználatot, amely tartalmazza a személyszállító vonatok összeállítását, előfűtéshez, víztöltéshez szükséges pályavasúti telepített berendezések használatát, valamint állomási tolatószemélyzet biztosítását,
- a vasúti járművek közlekedtetéséhez szükséges információk szolgáltatását.

5.3 Járulékos hozzáférési szolgáltatások

5.3.1 A MÁV Zrt által nyújtott járulékos-hozzáférési szolgáltatások

5.3.1.1 Felsővezetéki rendszerek használata

A szolgáltatás tartalmazza a felsővezeték és energiaellátó rendszer szolgáltatásaihoz való hozzáférést és használatot (vontatási villamos energia nélkül).

5.3.1.2 Üzemanyag vételező helyekhez való hozzáférés

A szolgáltatás tartalmazza az üzemanyag vételező helyekhez vezető vágányokhoz való hozzáférést és a hozzáféréshez szükséges forgalmi tevékenység ellátását.

Az üzemanyag vételező helyekhez a járművek mozgását, a tolatást külön meg kell rendelni.

5.3.1.3 Személypályaudvarokhoz, állomásokhoz való hozzáférés

a) Állomáshasználat megállás céljából

A szolgáltatás tartalmazza:

- a személypályaudvarokhoz, állomások és megállóhelyek - nem a közlekedtetési díjban foglalt - pályainfrastruktúrájához, és egyéb létesítményeihez való hozzáférést és használatot,
- utaskiszolgáló létesítmények, utasterek használatát,
- utastájékoztatási információk adását.

b) Kiinduló állomás/végállomás használat

A szolgáltatás tartalmazza:

- 4 - a személyszállítási termékcsoporthoz tartozó vonatok összeállítását és szétrendezését az 5.4.1.4 sz. melléklet szerinti szolgálati helyeken és üzemidőben, illetve a személyszállító-, szerelvény-, és nosztalgiavonatok számára a fordulóhoz, irányváltáshoz szükséges állomási létesítményekhez, az előfűtő-, előhűtő-, víztöltő-, kocsimosó, valamint a zártrendszerű WC ürítéséhez szükséges berendezésekhez, a tárolási célra, 4 valamint a személyszállító járművek műszaki vizsgálatára, karbantartására kijelölt vágányokhoz való hozzáférést és az ehhez szükséges forgalmi tevékenységeket.
- rendezési célú saját tolatás esetén az állomáshoz való hozzáférést és a rendezési célú saját tolatáshoz szükséges forgalomirányítást, illetve az infrastruktúra kezelését is,
- a szolgáltatás magában foglalja az állomás (szolgálati hely) saját tolatás céljára történő felhasználást is.

Külön meg kell rendelni az állomási létesítményekhez való járművek tolatását, a felhasznált villamos energia és víz biztosítását.

5.3.1.4 - 5.3.1.6 Rendező pályaudvarokhoz, vonatképző létesítményekhez, vonatkiszolgáló létesítményekhez, rakodási célra kijelölt vágányokhoz, csatlakozó- és összekötő vágányokhoz való hozzáférés

a) Tehervonatokhoz kapcsolódó szolgáltatások

aa) Induló/célállomás használat

A szolgáltatás tartalmazza az induló és célállomáson:

- az állomáshoz tartozó vasúti pálya és létesítményeihez való hozzáférést (a vonat és a ki/besorozott kocsik által igénybevett vágányt és a hozzá tartozó technikai és műszaki berendezések, beleértve az elegyrendezési létesítményeket is),
- az állomási forgalmi tevékenység vonatindítással, vonatfogadással kapcsolatos igénybevételét (forgalomirányítás, forgalomszabályozás, vonat közlekedési adatainak rögzítése, vonatközlekedéssel kapcsolatos információk nyújtása), ideértve a tolatáshoz szükséges forgalmi tevékenység ellátását,
- a menetokmány és mellékleteinek kezelésével kapcsolatos pályavasúti tevékenység végzését.

ab) Közbenső állomás használat

A szolgáltatás tartalmazza közbenső állomáson a kocsisorrend fordulóhoz, mozdonycseréhez, kocsik ki- vagy besorozásához illetve tolatáshoz kapcsolódóan:

- tolatáshoz szükséges forgalmi tevékenység ellátását,
- az állomáshoz tartozó vasúti pálya és létesítményeihez való hozzáférést (a vonat és a ki/besorozott kocsik által igénybevett vágányt és a hozzá tartozó technikai és műszaki berendezések, beleértve az elegyrendezési létesítményeket is),
- a menetokmány és mellékleteinek kezelésével kapcsolatos pályavasúti tevékenység végzését.

b) Teherkocsikhoz kapcsolódó szolgáltatások(hozzáférés)

Kiszolgálás célú állomáshasználat

A szolgáltatás tartalmazza a helyi kocsi számára hozzáférés biztosítását a rakodóvágányokhoz, csatlakozó vasúti pályához, a nyílt hozzáférésű saját célú vasúti pályahálózathoz és átrakó vágányokhoz, rakterületekhez, áruforgalmi terminálokhoz történő eljutást biztosító vágányokhoz, továbbá technikai és műszaki berendezésekhez kiszolgálás céljából és a hozzáféréshez szükséges forgalmi tevékenység ellátását.

5.3.1.7 Járműtárolás

A szolgáltatás tartalmazza a vasúti járművek 36 órát meghaladó tárolását.

Kivételt képeznek a következő esetek:

- be- vagy kirakodásra váró teherkocsik (helyi teherkocsik 120 órát meg nem haladó tartózkodása),
- személykocsik kiinduló/végállomáson 120 órát meg nem haladó tartózkodása,
- baleset, rendkívüli események miatt várakozó kocsik.
- pályahálózat működtetéséhez igénybe vett járművek tárolása.

A tárolt jármű(vek), őrzése és állagmegóvása a szolgáltatásigénylő kötelezettsége.

Esetei:

- Üzemképtelen járművek tárolására meghatározott vágányok illetve vágányszakaszok rendelkezésre bocsátása a tartósan leállított járművek számára maximálisan 1 évre. A szolgáltatás nem tartalmazza a vágányok melletti létesítményekhez való hozzáférést.
- Üzemképes járművek tartós (1 év) tárolására meghatározott vágányok illetve vágányszakaszok rendelkezésre bocsátása.
- Üzemképes járművek eseti tárolására meghatározott vágányok illetve vágányszakaszok rendelkezésre bocsátása.

5.3.1.8 Egyéb járulékos szolgáltatások

a) vasúti járműmérleghez való hozzáférés biztosítása

A szolgáltatás tartalmazza az üzemképes mérleg biztosítását és a szolgáltatásigénylő tömeg megállapítást végző alkalmazottjának (megbízottjának) mérlegházba való bejutásának biztosítását és ott az üres vagy rakott vasúti kocsi tömegének - a szolgáltatásigénylő által történő - megállapítása melletti felügyeletet. A pályavasút a 3.6.6 sz. mellékletben meghirdetett helyeken és időben biztosítja a szolgáltatás igénybevételét.

Külön kell megrendelni a kocsik mérlegre állítását (tolatás). A mérleghez való tolatási szolgáltatás kiszolgálás célú tolatásnak minősül, amelyet a pályavasút az 5.4.1.4 fejezetben meghatározottak szerint nyújt.

b) szolgálat megszakítás, szolgálat-szüneteltetés felfüggesztése és a hálózati csökkentett üzemvitel (üzemszünet) idején felmerülő igények kezelése

A szolgálat megszakítás, szolgálat-szüneteltetés felfüggesztése szolgáltatás tartalmazza a HÜSZ 3.2.1 sz. mellékletében meghirdetett helyeken és időpontokra vonatkozóan forgalomszabályozási szempontból megszakított vagy szüneteltetett szolgáltatás idejére a forgalom lebonyolításához szükséges pályavasúti személyzet biztosítását.

A hálózati csökkentett üzemvitel (üzemszünet) szolgáltatás tartalmazza a HÜSZ. 5.4.1.4 sz. mellékletben meghirdetett helyeken és időben elegyfeldolgozási szempontból a csökkentett tolatási kapacitás (állomási tolatómozdony és pályavasúti személyzet) rendelkezésre állását.

A szolgálat megszakítás és szolgálat-szüneteltetés valamint hálózati csökkentett üzemvitel (üzemszünet) felfüggesztését a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 3 munkanappal kell megrendelni a Hálózat-hozzáférési Szerződésben rögzítettek szerint.

4

5.3.2 A GYSEV Zrt által nyújtott járulékos-hozzáférési szolgáltatások

5.3.2.1 Felsővezetéki rendszerek használata

A szolgáltatás tartalmazza a felsővezeték és energia ellátó rendszer szolgáltatásaihoz való hozzáférést és használatot (vontatási villamos energia nélkül).

5.3.2.2 Üzemanyag vételező helyekhez való hozzáférés

A szolgáltatás tartalmazza az üzemanyag vételező helyekhez vezető vágányokhoz való hozzáférést és a hozzáféréshez szükséges forgalmi tevékenység ellátását.

5.3.2.3 Állomáshasználat személyvonatok számára

Az állomások személyszállítási infrastruktúrájának használatát foglalja magában:

- a) Állomási utasperonok, épületek használata, beleértve az egyéb olyan berendezéseket, amelyek az utasok szállítását szolgálják.
- b) Akusztikus és/vagy vizuális utastájékoztatás az érkező, induló, megálló vonatokról beleértve a késési információkat, és a különleges eseményekkel kapcsolatos tájékoztatást.
- c) Az előző pontokban meghatározottak üzemszerű és biztonságos működését és használatát.

5.3.2.4 - 5.3.2.6 Áruforgalmi terminálokhoz, rendező pályaudvarokhoz, vonatképző létesítményekhez való hozzáférés

A tehervonatokhoz kapcsolódó járulékos hozzáférési szolgáltatások a közlekedtetési alapszolgáltatásokban vannak figyelembe véve.

5.3.2.7 Járműtárolás

A hálózat vágányain 24 órát meghaladó ideig álló járművek (vontatójárművek, kocsik, motorkocsik) járműtárolási díjat fizetnek. Ez alól a következő esetek képeznek kivételt:

- a) be- vagy kirakodásra váró kocsik
- b) pályaudvarokon, állomásokon üzemidőn kívül álló kocsik
- c) forgalmi torlódások miatt várakozó kocsik

5.3.2.8 Egyéb járulékos szolgáltatások

- a) Mérlegelés
A GYSEV Zrt a 3.6.6 sz. mellékletben meghirdetett helyeken és időben végzi a járművek mérlegelését.
- b) Szolgálat megszakítás, szolgálat szüneteltetés felfüggesztése
A szolgálat megszakítás, szolgálat szüneteltetés felfüggesztése szolgáltatás tartalmazza a 3.2.1 sz. mellékletben meghirdetett helyeken és időpontokra vonatkozóan forgalomszabályozási szempontból megszakított, vagy szüneteltetett szolgáltatás idejére a forgalom lebonyolításához szükséges pályavasúti személyzet biztosítását.
- c) Egyéb szolgáltatásokhoz a GYSEV Zrt. Pályavasúti Kabinet nyújt segítséget.
Tel: +36 99 517-303
E-mail: palyavasut@gysev.hu

5.4 Kiegészítő szolgáltatások

5.4.1 A MÁV Zrt. által nyújtott kiegészítő szolgáltatások

5.4.1.1 Vontatási villamos energia nyújtása

Ha a vállalkozó vasúti társaság a vasúti infrastruktúrát saját üzemeltetésű mozdonyával veszi igénybe, akkor a felhasznált vontatási villamos energia költségét köteles megtéríteni.

5.4.1.2 Vontatási felhasználású üzemanyag vételezése, vásárlása

Az üzemanyagtöltő helyek nyitva tartását és a vételezhető üzemanyag megnevezését a 3.6.5.1 sz. melléklet tartalmazza. Üzemanyagot - a MÁV Zrt. területén - csak a MÁV Zrt. Társasági Szolgáltatás által üzemeltetett helyeken lévő vasúti üzemanyagtöltő állomásokon lehet vételezni.

5.4.1.3 Vonatkiszolgáló létesítmények (előfűtés, víz, szennyvíz hálózat) használata

A létesítmények használatát 5.3.1.3 pont tartalmazza.

5.4.1.4 Tolatás

A pályahálózat működtető a 5.4.1.4 sz. mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben a pályavasút által biztosított vontatójárművel (beleértve a vontatójármű személyzetet is) és/vagy pályavasúti tolatószeméllyel tolatási szolgáltatást nyújt.

Pályavasúti tolatómozdony pályavasúti tolatószemélyzet nélkül nem igényelhető.

Éves vagy éves pótlólagos menetvonal kiutalással együttesen kiutalt tolatási szolgáltatás esetén az 5.4.1.4 mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és üzemidőkön kívül is biztosít a pályavasút tolatószemélyzetet (tolatószemélyzet eseti biztosítása nélkül is), azonban a pályavasút által biztosított tolatómozdony kizárólagosan az 5.4.1.4 mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és időben áll rendelkezésre.

Pályavasúti tolatás

A pályavasúti tolatási szolgáltatást a pályavasút az általa biztosított tolatómozdonyal és pályavasúti tolatószeméllyel kizárólagosan az 5.4.1.4 sz. mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben nyújtja.

a) Kiszolgálás célú pályavasúti tolatás

A szolgáltatás tartalmazza a jármű/helyi kocsi rendeltetési helyére - a kocsi (jármű) kiszolgáltatása, megrakása szempontjából a rakodási célra kijelölt vágányra, rakodóhelyhez, saját célú vasúti pályahálózat átadási/átvételi pontjához, kocsimosó, víztöltő, előfűtő/előhűtő berendezéshez, egyéb vonatkiszolgáló létesítményekhez - történő eljuttatását a pályavasút által biztosított tolatómozdonyal és pályavasúti tolatószeméllyel. A szolgáltatás nem tartalmazza a kiszolgálást megelőzően/azt követően esetlegesen szükséges járműkapcsolást (több tagban történő kiszolgálás), a kisorozáshoz/besorozáshoz, rendezéshez szükséges rendezési célú (pályavasúti, vállalkozó vasúti vagy saját) tolatást.

b) Rendezés célú pályavasúti tolatás

A szolgáltatás tartalmazza a járművek/helyi vagy átmenő kocsik vonatba történő besorozását (vonatösszeállítás) illetve kisorozását (szétrendezés) a pályavasút által biztosított tolatómozdonyal és pályavasúti tolatószeméllyel. A szolgáltatás tartalmazza továbbá a kiszolgálást megelőző/követő vonatok szét/összekapcsolását, (ki)induló/közbenső/(vég)célállomás esetében a kocsik vonatból történő ki- vagy vonatba történő besorozását. A szolgáltatás nem tartalmazza a kiszolgálás célú (pályavasúti, vállalkozó vasúti vagy saját) tolatást. Amennyiben a vonatban lévő kocsik kiszolgálása a pályavasúti tolatószeméllyel, és pályavasúti tolatómozdony biztosításával, nem egy tagban történik, úgy a kiszolgálást megelőző/követő járműkapcsolás rendezési célú tolatásnak minősül. Rendezési célú tolatásnak minősül az is, amelynek során a vállalkozó vasúti társaság számára a Pályavasút a kiszolgálási célú tolatást előkészíti vagy azt befejezi (pl. nem a vonat elején/végén lévő kocsi(csoport) ki-/besorozása, nem egymást követő kocsik ki-/besorozása).

Vállalkozó vasúti tolatás

A vállalkozó vasúti tolatás esetén az 5.4.1.4 sz. mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben a pályavasút tolatószemélyzetet biztosít, a tolatáshoz szükséges vontatójárművet a vállalkozó vasúti társaság biztosítja.

a) Kiszolgálás célú vállalkozó vasúti tolatás

A szolgáltatás tartalmazza a jármű/helyi kocsi rendeltetési helyére - a kocsi (jármű) kiszolgáltatása, megrakása szempontjából a rakodási célra kijelölt vágányra, rakodóhelyhez, saját célú vasúti pályahálózat átadási/átvételi pontjához, kocsimosó, víztöltő, előfűtő/előhűtő berendezéshez, egyéb vonatkiszolgáló létesítményekhez - történő eljutás céljából a pályavasút tolatószemélyzetével és a vállalkozó vasúti társaság vontatójárművével történő eljuttatását. A szolgáltatás nem tartalmazza a kiszolgálást megelőzően/azt követően esetlegesen szükséges járműkapcsolást (több tagban történő kiszolgálás), a kisorozáshoz/besorozáshoz, rendezéshez szükséges rendezési célú (pályavasúti, vállalkozó vasúti vagy saját) tolatást.

b) Rendezés célú vállalkozó vasúti tolatás

A szolgáltatás tartalmazza a járművek/helyi vagy átmenő kocsik vonatba történő besorozását (vonatösszeállítás) illetve kisorozását (szétrendezés) a vállalkozó vasúti társaság által biztosított tolatómozdonnyal és pályavasúti tolatószemélyzettel. A szolgáltatás tartalmazza továbbá a vonatok kiszolgálást megelőző/követő vonatok szét/összekapcsolását, (ki)induló/közbenső/(vég)célállomás esetében a kocsik vonatból történő ki- vagy vonatba történő besorozását. A szolgáltatás nem tartalmazza a kiszolgálás célú (pályavasúti, vállalkozó vasúti vagy saját) tolatást. Amennyiben a vonatban lévő kocsik kiszolgálása a pályavasúti tolatószemélyzettel, de pályavasúti tolatómozdony biztosítása nélkül, nem egy tagban történik, úgy a kiszolgálást megelőző/követő járműkapcsolás rendezési célú vállalkozó vasúti tolatásnak minősül. Rendezési célú vállalkozó vasúti tolatásnak minősül az is, amelynek során a vállalkozó vasúti társaság a kiszolgálási célú vállalkozó vasúti tolatást előkészíti, vagy azt befejezi (pl. nem a vonat elején/végén lévő kocsi(csoport) ki-/besorozása, nem egymást követő kocsik ki-/besorozása

Saját tolatás

Saját tolatás esetén a pályavasút csak a vasúti infrastruktúra használatát biztosítja az 5.3.1.4 - 5.3.1.6 pontokban (kiszolgálás célú állomáshasználat) leírtak szerint, a tolatáshoz szükséges vontatójármű és tolatószemélyzet biztosítása a vállalkozó vasúti társaság feladata.

A saját tolatást a vállalkozó vasúti társaság köteles a VPE Kft. menetvonal - igénylő rendszerében jelezni.

5.4.1.5 Veszélyes áruk, rendkívüli küldemények szállítása

a) Veszélyes áruval rakott kocsik vonatban történő továbbítása

Veszélyes árunak „A veszélyes áruk nemzetközi vasúti fuvarozásáról szóló szabályzat (RID)” és az „SZMGSZ Megállapodás a nemzetközi vasúti áru fuvarozásról” 2.sz. melléklete (Szabályzat a veszélyes áruk fuvarozására) által annak minősített anyagok és tárgyak tekintendők.

A pályahálózat működtető kiegészítő szolgáltatásai tekintetében veszélyes áruval rakott kocsinak minősül, a

- aa) robbanásveszélyes (RID és SZMGSZ 2. sz. melléklet 1. osztály) árut továbbító, erre utaló bárcával ellátott kocsi,
- ab) radioaktív anyagot szállító (RID és SZMGSZ 2. sz. melléklet 7. osztály), erre utaló bárcával ellátott kocsi.

Amennyiben a közlekedtetett vonatban akár egyetlen kocsi is veszélyes árut szállít (a kocsi(k) tulajdonosától függetlenül), akkor az a vonat veszélyes árut szállítónak minősül.

b) Rendkívüli küldemények rendes vonatban való közlekedtetése

Rendkívüli küldemények közlekedtetésénél a 2.6 pont szerint kell eljárni.

- ba) általános érvényű, típusméretekre vonatkozó továbbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemény,
- bb) egyedi továbbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemény.

5.4.1.6 Egyéb kiegészítő szolgáltatások

a) Mérlegelés

A szolgáltatás tartalmazza külön megrendelésre Eperjeske rendező (széles) pályaudvaron az 5.3.1.8. a) pontban nyújtott szolgáltatásokon felül kocsik mérlegelésének elvégzését, amelyet csak a MÁV Zrt. végezhet.

b) Áttengelyezés (tengelyátszerelés)

A szolgáltatás tartalmazza a Záhonyi Tengelyátszerelő Üzemegységnél a széles nyomtávolságú kocsi forgóvázainak kicserélését a normál nyomtávolságú forgóvázakra. A szolgáltatás magában foglalja a kocsik forgóvázainak át- és visszaszerelését, továbbá a kocsik tengelyátszerelés utáni műszaki vizsgálatát.

c) Forgóváz használat

A szolgáltatás a forgóváz igénybevételét tartalmazza.

d) Vonat adatfelvevői tevékenység végzése (külső vonatfelvétel)

A szolgáltatás tartalmazza az induló vonathoz a vonatterhelési kimutatás (VTK) elkészítéséhez szükséges adatok felvételét és a pályavasúti információs rendszerbe

- 4 való átadását rögzítés céljából, féksúly-számítás elvégzését, illetve zárjelző kezelését.

5.4.2 A GYSEV Zrt. által nyújtott kiegészítő szolgáltatások

5.4.2. Villamos vontatási energia nyújtása

Ha a vállalkozó vasúti társaság a vasúti infrastruktúrát saját üzemeltetésű mozdonyával veszi igénybe, akkor a felhasznált villamos vontatási energia költségét köteles megtéríteni.

5.4.2.2 Vontatási felhasználású üzemanyag vételezése, vásárlása

Az üzemanyagtöltő helyek nyitva tartását és a vételezhető üzemanyag megnevezését a 3.6.5.1 sz. melléklet tartalmazza. Üzemanyagot - a GYSEV Zrt. területén - csak a GYSEV Zrt. által üzemeltetett helyeken lévő vasúti üzemanyagtöltő állomásokon lehet vételezni.

5.4.2.3 Személyvonati vonatkiszolgáló létesítmények (előfűtés, víz, szennyvíz hálózat) használata

A létesítmények használatát a 5.3.2.3 pont tartalmazza.

5.4.2.4 Tolatási tevékenységek

Tolatószemélyzet rendelkezésre bocsátását a közlekedtetés alapszolgáltatás tartalmazza.

Elszámolási szempontból, a következő szolgáltatásokból áll:

- a) Vonatkezelés: Vontatójármű rákapcsolása, lekapcsolása, érkező vonatok oszlatása, vonatmegosztás, kivéve a tolatós tehervonatok közbeni vonatkezeléseit. Az egy állomási tartózkodás alatt végzett több vonatkezelés az elszámolásnál egy vonatkezelésnek számít. Vontatási szolgáltatásokat nem tartalmaz.
- b) Kocsi kiszolgálás: Kocsi kiállítása a megegyezés szerinti csatlakozó, saját célú, rakodó-, mosó-, műhely-, összekötő vagy tároló vágányra. Vontatási szolgáltatásokat nem tartalmaz.

5.4.2.5 Veszélyes áruk, rendkívüli küldemények szállítása

- a) Veszélyes áruval rakott kocsik vonatban történő továbbítása

Veszélyes árunak „A veszélyes áruk nemzetközi vasúti fuvarozásáról szóló szabályzat (RID)” és az „SZMGSZ Megállapodás a nemzetközi vasúti áru fuvarozásról” 2. melléklete (Szabályzat a veszélyes áruk fuvarozására) által annak minősített anyagok és tárgyak tekintendők.

A pályavasút kiegészítő szolgáltatásai tekintetében veszélyes áruval rakott kocsinak minősül, a

- aa) robbanásveszélyességre (RID és SZMGSZ 2. sz. melléklet 1. osztály) utaló bárcával ellátott kocsi,

- ab) radioaktív anyagokra (RID és SZMG SZ 2. sz. melléklet 7. osztály) utaló bárcával ellátott kocsi.

Amennyiben a közlekedtetett vonatban akár egyetlen kocsi is veszélyes árut szállít (a kocsi(k) tulajdonosától függetlenül), akkor az a vonat veszélyes árut szállítónak minősül.

b) Rendkívüli küldemények rendes vonatban való közlekedtetése

Rendkívüli küldemények közlekedtetésénél a 2.6 pont szerint kell eljárni.

- ba) általános érvényű, típusméretekre vonatkozó továbbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemény,
- bb) egyedi továbbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemény.

5.4.2.6 Egyéb kiegészítő szolgáltatások

- a) Mérlegelés
A GYSEV Zrt. megrendelésre elvégzi a járművek mérlegelését. A mérlegeket csak a GYSEV Zrt. kezelheti.
- b) Egyéb szolgáltatásokhoz a GYSEV Zrt. Pályavasúti Kabinet nyújt segítséget.
Tel: +36 99 517-303
E-mail: palyavasut@gysev.hu

5.5 Mellékszolgáltatások

5.5.1 A MÁV Zrt. által nyújtott mellékszolgáltatások

5.5.1.1 Pályavasúti személyzet eseti biztosítása

A szolgáltatás tartalmazza az éves menetvonal megrendelésekhez illeszkedő technológián, valamint az 5.4.1.4 sz. mellékletben meghirdetett helyen és időn kívül történő pályavasúti személyzet biztosítását. A pályavasúti személyzet eseti biztosítását a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 3 munkanappal kell megrendelni a Hálózat-hozzáférési Szerződésben rögzítettek szerint.

Az 5.4.1.4 sz. mellékletben nem szereplő szolgálati helyeken és időpontokban tolatószemélyzet (pályavasúti személyzet igénylése esetén a fent leírtak szerint) illetve vontatójármű biztosításáról a vállalkozó vasúti társaság gondoskodik.

5.5.1.2 Oktatás, vizsgáztatás

A szolgáltatás tartalmazza az oktatási, vizsgáztatási szolgáltatások nyújtását.

Az egyszerre oktatott létszám maximum 10 fő, az egyszerre vizsgáztatott létszám maximum 5 fő.

5.5.1.3 Záhonyi határforgalommal összefüggő mellékszolgáltatás

A határforgalommal összefüggő, a különböző nyomtávok közötti átjárhatóság hiányából eredően szükségessé váló szolgáltatások, így a

- a) vasúti teherkocsik műszaki átadás-átvétele a PGV hatálya alá tartozó határforgalmakban továbbá a kölcsönös teherkocsi használatából eredő tartozások és követelések le-, és elszámolásának elvégzése a többi PGV szerződő féllel,
- b) áruátvétel-átadás a PGV hatálya alá tartozó határforgalmakban árukra/üres teherkocsikra vonatkozó átadási-átvételi tevékenység (Eperjeske RPU-n), valamint
- c) vontatást segítő egyéb szolgáltatás a PGV hatálya alá tartozó határforgalomban vontatási tevékenység közvetítésére (Eperjeske Oh. Eperjeske RPU között).

E szolgáltatások igénybevételéhez szerződést kell kötni a MÁV Zrt.-vel.

A szerződéssel kapcsolatos megkeresést a következő címen lehet megtenni:

MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág

1062 Budapest, Andrásy út 73-75.

5.5.1.4 Egyéb mellékszolgáltatások

Az egyéb mellékszolgáltatásokhoz - beleértve a pályahálózat működtető tevékenységi körébe nem tartozó szolgáltatásokat is - a területileg illetékes pályahálózat működtető nyújt segítséget.

5.5.2 A GYSEV Zrt. által nyújtott mellékszolgáltatások

5.5.2.1 Oktatás, vizsgáztatás

A GYSEV Zrt. csak a tolatási szolgálathoz kapcsolódó munkakörökben végez idegen személyzetnek oktatást, vizsgáztatást.

5.5.2.2 Vontatójárművek részére vizsgálócsatornával rendelkező vágányok biztosítása

A GYSEV Zrt. a vontatójárművek műszaki vizsgálatára Sopron vontatási telepen biztosít lehetőséget.

A szolgáltatás tartalmazza:

- a járművek műszaki vizsgálatához a szükséges vágányra való bejárással és az onnan való kijárással kapcsolatos kiszolgálásokat,
- váltókezeléseket,
- a szükséges járműmozgatás elvégzését.

A vizsgálat végrehajtására a vasútvállalatnak szerződést kell kötnie a GYSEV Zrt-vel. A szerződéskötéssel kapcsolatos megkeresést a következő címen lehet megtenni:

GYSEV Zrt.
9400 Sopron Batsányi út 15.
Telefon: +36 99 517 180
Telefax: +36 99 517 294

5.5.2.3 Egyéb mellékszolgáltatások

Egyéb szolgáltatások - beleértve a pályahálózat működtető tevékenységi körébe nem tartozó szolgáltatásokat is - közvetítésében a GYSEV Zrt. Pályavasúti Kabinet nyújt segítséget.

Tel: +36 99/ 517-303

E-mail: palyavasut@gysev.hu

6. DÍJAK

6.1 Díjszabási alapelvek, díjrendszer

A hálózat-hozzáférési díjrendszer a vállalkozó vasúti társaságok által igényelt alap-, járulékos kiegészítő- és mellékszolgáltatásokra érvényes.

A hálózat-hozzáférési díjszabási rendszer hátrányos megkülönböztetéstől mentes díjakat hirdet meg a közlekedési piac összehasonlítható részterületein azonos természetű szolgáltatást nyújtó különböző vállalkozó vasúti társaságok számára.

A hálózat-hozzáférési alapidíjnak és a szolgáltatási díjnak tükröznie kell a szolgáltatás igénybevételéhez közvetlenül kapcsolódó költségeket, ráfordításokat és az pályahálózat üzemeltetéséhez nyújtott állami támogatásokat.

A vasúti közlekedés környezeti hatásaival összefüggő, különösen környezetkárosítottnak minősített infrastruktúra-szakaszokra és vonatközlekedtetési módokra vonatkozó környezetterhelési felárat a vállalkozó vasúti társaságnak nem kell fizetnie.

A meghirdetett hálózat-hozzáférési díjak forintban (HUF) értendők és az ÁFA-t nem tartalmazzák, ide nem értve a GYSEV Zrt. mérlegelési díjait, melyek euróban (EUR) kerülnek megadásra.

6.1.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán alkalmazott alapelvek, díjrendszer

A MÁV Zrt. pályahálózatán alkalmazott hálózat-hozzáférési díjrendszer kétlépcsős (a hálózat-hozzáférési díjak összege a hálózat-hozzáférési alapidíj, az igénybevett (járulékos-, kiegészítő- és mellék) szolgáltatások összegeként adódik). A hálózat-hozzáférési alapidíjat csak változó, teljesítmény-függő rész alkotja, amely két teljesítmény-elemből - közlekedtetett vonatdarab és megtett vonatkilométer - épül fel.

A szolgálati helyek elhelyezkedését, a vasútvonalak és az állomások kategóriába sorolását a 6.1.1.1 sz. melléklet tartalmazza.

A vonalkategóriákat a személyszállító vonatok számára a 6.1.1.2 sz. melléklet, a tehervonatok számára a 6.1.1.3 sz. melléklet tartalmazza.

A tehervonati járulékos szolgáltatási (hozzáférési) és egyes kiegészítő szolgáltatási díjak felszámításának módszerét a 6.1.1.4 sz. melléklet tartalmazza.

6.1.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán alkalmazott alapelvek, díjrendszer

A GYSEV Zrt. pályahálózatán alkalmazott hálózat-hozzáférési díjrendszer kétlépcsős. A teljes hálózat-hozzáférési díj a hálózat-hozzáférési alapidíj, valamint az igénybevett (járulékos-, kiegészítő- és mellék) szolgáltatások díjainak összege. A hálózat-hozzáférési alapidíjat csak változó, teljesítmény-függő rész alkotja, amely három teljesítmény-elemből - közlekedtetett vonatdarab, megtett vonatkilométer és elegytonna-kilométer- épül fel.

A vállalkozó vasúti társaságok évközi, egyedi, azonnali, üzemi célú menetvonal-igény kezelése során az éves menetrendre vonatkozó kérelmek esetén felszámított menetvonal biztosítási (lekötési) díj kerül felszámításra.

A szolgálati helyek elhelyezkedését és az állomások kategóriába sorolását a 6.1.2 sz. melléklet tartalmazza.

6.2 Alapdíjak

6.2.1 A MÁV Zrt. alapszolgáltatások díjrendszere, díjai

A hálózat-hozzáférési alapidíj két komponensből tevődik össze (menetvonal biztosítási díj, közlekedtetési díj).

A hálózat-hozzáférési alapidíj ellenében nyújtott alapszolgáltatást az 5.2.1 pont, a díjtételeket a 6.2.1 melléklet tartalmazza.

A hálózat-hozzáférési alapidíj nem tartalmazza a vontatási szolgáltatást, kocszivzsgálat elvégzését és tolatószemélyzet biztosítását.

6.2.1.1 Menetvonal-biztosítás (lekötés) díja

A menetvonal biztosítási díj menetvonal lekötésével, kiutalásával kapcsolatos szolgáltatásokért kerül felszámításra a széles és a normál nyomtávú hálózaton egyaránt.

A menetvonal biztosítási (lekötési) díj a következő vonatkegységekre (Ft/menetvonal mértékegységben meghirdetve) kerül felszámításra:

- személyszállító vonatok:
  - távolsági vonat,
  - helyi (elővárosi, regionális) vonat,
  - szerelvényvonat, nosztalgiavonat
- tehervonatok,
- mozdonyvonat,
- üzemi vonat.

Amennyiben a vállalkozó vasúti társaság engedélyezett menetvonalának igénybe vételét a Pályavasút több vonatszámban való közlekedtetéssel teszi lehetővé (vonatszámcsere), úgy a menetvonal biztosítás díja csak a sorrendi értelemben vett első vonat elszámolása során érvényesíthető. Többnapos menetvonaligénylés esetén nem számít menetvonal lemondásnak más vonatszám felhasználása.

Kiutalt menetvonalak esetén az esetleges lemondástól függetlenül menetvonal biztosítási (lekötési) díj felszámításra kerül.

Menetvonal-katalógusból történő igénylés esetén, amennyiben személyszállító- és tehervonati menetvonal igényét a vállalkozó vasúti társaság a tervezett közlekedtetés napját megelőző negyedik munkanap 15:00 óráig a VPE-nek benyújtja, úgy a 6.2.1 sz. mellékletben feltüntetett menetvonal biztosítási (lekötési) díjat köteles megfizetni. Az e határidőt követően beérkező, és nem a katalógus menetvonalból történő menetvonal igényléskor a 6.2.1 sz. mellékletben meghatározott menetvonal biztosítási (lekötési) díj kétszerese kerül felszámításra.

6.2.1.2 Menetvonal lemondás díja

A vállalkozó vasúti társaság az igényelt, kiutalt, de fel nem használt személyszállító- és tehervonati menetvonalért lemondási díjat köteles fizetni. A lemondási díj a pályahálózat-kapacitás igénylő részére történő fenntartásának ellenértéke. Amennyiben a kiutalt menetvonalon vonat leközeledtetésére nem kerül sor, a vonat lemondását a menetvonal tulajdonosnak kezdeményeznie kell a

VPE-nél. A már kiutalt menetvonal lemondása esetén menetvonal-lemondási díjat kell fizetni az alábbiak szerint:

- a) Ha a vállalkozó vasúti társaság a tervezett közlekedés napját megelőző negyedik munkanap 15:00 óráig a menetvonalat lemondja, vagy vis major, egyéb rendkívüli esemény miatt a vonata nem közlekedik le, akkor mentesül a menetvonal-lemondási díj megfizetése alól.
- b) Ha a vállalkozó vasúti társaság a tervezett közlekedés napját megelőző negyedik munkanap 15:00 óra után, de a menetvonal érvényességi időtartamán belül lemondja, úgy a menetvonal-lemondás díjösszege azonos mértékű a vonat menetvonal biztosítási díj összegével,
- c) Ha a vállalkozó vasúti társaság a le nem közlekedtetett vonatát a menetvonal érvényességi időtartamán belül nem mondja le, akkor a Pályavasút ezt a vonatot automatikusan lemondottnak tekinti. Ebben az esetben a menetvonal lemondási díj összege a menetvonal biztosítási díj összegének kétszeresével egyezik meg.

6.2.1.3 Közlekedtetés díja

A közlekedtetési díj az 5.2.1. b) pontokban felsorolt szolgáltatásokért, a ténylegesen megtett vonatkilométer alapján az egyes hálózati elemeknél biztosított szolgáltatási paraméterek figyelembe vételével kerül felszámításra a normál és széles nyomtávú hálózaton egyaránt. A közlekedtetési díjat minden, vonatszám felhasználásával történő közlekedtetés esetén fel kell számítani, tekintet nélkül a vonat kategóriájára, illetve vonatnemére.

A közlekedtetési díj 3 vonalkategóriára és a következő vonatkategóriákra kerül felszámításra (Ft/vonatkm mértékegységben meghirdetve):

- személyszállító vonatok
  - távolsági vonat,
  - helyi (elővárosi, regionális) vonat,
  - szerelvényvonat, nosztalgiavonat
- tehervonat
- mozdonyvonat,
- üzemi vonat.

A mozdonyvonat részére meghirdetett közlekedtetési díj független attól, hogy mely vonalon közlekedett, csak a megtett vonatkm teljesítmény függvényében kerül hálózat-hozzáférési díj felszámításra.

Az üzemi vonatok által fizetendő hálózat hozzáférési díjak a menetvonal kiutalás alapján kerülnek elszámolásra.

Ha az üzemi vonat állomásközből a vasúti pálya és/vagy tartozékainak építése, fenntartása, karbantartása céljából munkát végez, abban az állomásközből ahol a tényleges munkavégzés történik menetvonal biztosítási díj és közlekedtetési díj nem kerül felszámításra.

A vágányzárási munkák esetén az üzemi vonatok után a vágányzárolt területen pályahasználati díjat nem kell fizetni és az MRN-ben (menetrend nélküli menet) közlekedő vonat esetén menetvonalat nem kell igényelni.

Az egyes szolgálati helyek kategorizálását a 6.1.1.1 melléklet tartalmazza. A vasútvonalak személyszállító vonatok (távolsági személyvonat, helyi személyvonat,

szerelevényvonat) számára történő kategorizálását a 6.1.1.2 melléklet, a tehervonatok számára történő kategorizálását a 6.1.1.3 melléklet tartalmazza.

6.2.2 A GYSEV Zrt. alapszolgáltatások díjrendszere, díjai

A hálózat-hozzáférési alapidíj két komponensből tevődik össze (menetvonal biztosítási díj, közlekedtetési díj).

A hálózat-hozzáférési alapidíj ellenében nyújtott alapszolgáltatást az 5.2.2 pont, a díjtételeket a 6.2.2 sz. melléklet tartalmazza.

A hálózat-hozzáférési alapidíj nem tartalmazza a vontatási szolgáltatást, kocsivizsgálat elvégzését.

6.2.2.1 Menetvonal-biztosítás (lekötés) díja

A menetvonal biztosítási (lekötési) díj menetvonal biztosításával, kiutalásával kapcsolatos szolgáltatásokért kerül felszámításra.

6.2.2.2 Menetvonal lemondás díja

A vállalkozó vasúti társaság a kiutalt, de fel nem használt személyszállító- és tehervonati menetvonalért lemondási díjat köteles fizetni. A lemondási díj a pályahálózat-kapacitás igénylő részére történő fenntartásának ellenértéke.

A GYSEV Zrt. a kiutalt, de fel nem használt menetvonalért lemondási díjat számít fel, amelynek mértéke a menetvonal biztosítási (lekötési) díjjal megegyezik.

6.2.2.3 Közlekedtetés díja

A közlekedtetési díj az 5.2.2. b) pontokban felsorolt szolgáltatásokért, a ténylegesen megtett vonatkilométer alapján az egyes hálózati elemeknél biztosított szolgáltatási paraméterek figyelembe vételével kerül felszámításra. A közlekedtetési díjat minden, vonatszám felhasználásával történő közlekedtetés esetén fel kell számítani, tekintet nélkül a vonat kategóriájára, illetve vonatnemére.

Tényleges leközeledés minőségi paraméterei után a GYSEV Zrt. visszatérítést nem alkalmaz.

A közlekedtetési díj számítása: $K = \text{Vonatkkm} \times A + \text{Elegytonnakm} \times B$

Az „A” és „B” együtthatók értékeit) a 6.2.2 sz. melléklet tartalmazza

6.3 Járulékos hozzáférési szolgáltatások díjai

6.3.1 A MÁV Zrt. járulékos hozzáférési szolgáltatások és díjai

A járulékos hozzáférési szolgáltatások díjait a 6.3.1 sz. melléklet tartalmazza.

6.3.1.1 Felsővezetéki rendszerek használati díja

A felsővezetéki rendszer használatáért felsővezeték-használati díj kerül felszámításra (Ft/villamos vonatkilométer mértékegységben meghirdetve). A felsővezeték-használati díj nem tartalmazza a vontatási villamos energiát.

6.3.1.2 Üzemanyag vételező helyek használatának díja

Külön díjazás nem kerül felszámításra.

6.3.1.3 Állomások hozzáférési díja személyszállító vonatok számára

a) Állomáshasználat megállás céljából (távolsági-, helyi (elővárosi, regionális) személyszállító vonatok számára)

A pályahálózat-működtető a személyszállító vonatok számára megállási díj ellenében (állomáskategóriánként Ft/megállás mértékegységben meghirdetve) biztosítja az 5.3.1.3 sz. pontban meghatározott, megállási szolgáltatást. A megállási díj a személyszállító vonat minden megállása esetén elszámolandó, beleértve a kiinduló- és végállomást is.

b) Kiinduló/vég állomáshasználat (távolsági-, helyi (elővárosi, regionális) személyszállító-, szerelvény- és nosztalgia vonatok számára) díja

A pályahálózat működtető a személyszállító- és szerelvényvonatok számára kiinduló/vég állomáshasználati díj ellenében (állomáskategóriánként Ft/fordulás mértékegységben meghirdetve), - a kiinduló- és végállomásokon - biztosítja az 5.3.1.3 sz. pontban meghatározott fordulóállomási szolgáltatást. A díj az állomásokon, személypályaudvarokon nyújtott szolgáltatások jellemzőinek figyelembevételével három állomáskategóriára kerül felszámításra. Elszámolandó mind a vonat kiinduló, mind pedig a vonat végállomásán.

A kiinduló/végállomás használati díj nem tartalmazza az előfűtő és víztöltő berendezés használata során felhasznált villamos energia költségét, vizet illetve az ehhez szükséges tolatás díját.

6.3.1.4-6.3.1.6 Rendező-pályaudvarokhoz, vonatképző létesítményekhez, vonatkiszolgáló létesítményekhez, rakodási célra kijelölt vágányokhoz, csatlakozó- és összekötővágányokhoz való hozzáférés díja

Az 5.3.1.4 - 5.3.1.6 pontokban szereplő szolgáltatások díjai

a) Tehervonatokhoz kapcsolódó szolgáltatások

aa) Induló/célállomás használat (tehervonatok számára) díja

A kiutalt menetvonalhoz kapcsolódóan minden esetben a tényleges menetvonal első/utolsó állomás állomáskategóriájának megfelelő díjtétel kerül felszámításra a széles és a normál nyomtávú hálózaton egyaránt. Mértékegysége: Ft/vonat. A díjat minden, tehervonati vonatszámban közlekedő vonat első/utolsó állomásán fel kell számolni, kivéve a saját célú vasúti pályahálózatot kiszolgáló (Ki) vonatokat, illetve a vonatszám csere esetét. Ez utóbbi esetben a vonatszám csere állomásán (ha ott más vonatesemény nem történik, amely a közbenső állomás használati díj felszámítását indokolná) tehervonatnak állomáshasználati díj nem számolható fel. Pályavasút csatlakozó állomásain a menetrend szerint áthaladó tehervonatok esetében az induló/célállomás használati díjnak 15%-a kerül felszámításra.

ab) Közbenső állomás használat (tehervonatok számára)díja

Közbenső állomáson történő

- teherkocsik vonatból történő kisorozása,
- teherkocsik vonatba történő besorozása,
- kocsisorrend fordulás (vontatójármű körbejáratás),
- mozdonycsere

esetén az érintett állomás állomáskategóriájának megfelelő díjtétel kerül felszámításra a széles és a normál nyomtávú hálózaton egyaránt.

Mértékegysége: Ft/vonat. Ha a fenti események közül egyszerre több is bekövetkezik a közbenső állomáson, akkor is csak egyszer kerül felszámításra a közbenső állomás használati díj.

Ha a vonatszámcsere állomásán a vonattal a fenti műveletek legalább egyike elvégzésre kerül, úgy egyszer közbenső állomás használati díjat egyszer kell felszámítani. A díj a sorrendi értelemben első (megelőző) vonat utolsó állomásán érvényesítendő.

b) Kiszolgálás célú állomáshasználat (teherkocsik számára) díja

Az 5.3.1.4 - 5.3.1.6 sz. pontban szereplő szolgáltatás ellenében az érintett állomás állomáskategóriájának megfelelő díjtétel kerül felszámításra a széles és a normál nyomtávú hálózaton egyaránt.

Hozzáférési díj jellegű tétel a helyi kocsikra. Mértékegysége: Ft/kocsi. A díj minden helyi kocsira felszámítandó.

A MÁV Zrt. hálózatán kívül eső üzemváltó határállomás esetén határállomásnak tekintendő az üzemváltó határállomást megelőző, utolsó MÁV Zrt. kezelésű állomás.

6.3.1.7 Járműtárolás díja

A pályahálózat működtető külön díjat állapít meg üzemképtelen és üzemképes járművek eseti és tartós tárolására. Külön megrendelés alapján nyújtott szolgáltatás esetén üzemképtelen és üzemképes járművek díja Ft/járműnap mértékegységben kerül meghatározásra. A járműtárolási díjat - Ft/járműnap mértékegységben - csak a 36 (illetve 120) órát meghaladó ideig tartó tárolás esetén számolja fel a Pályavasút, a kocsi állomási megérkezésétől számított 36-odik (illetve 120-dik) óráig a tárolás díjmentes. Járműtárolási díj a tárolási időszak kezdetén a megkezdett napra nem kerül felszámításra, a tárolási időszak utolsó megkezdett napjára (teljes napjára) felszámításra kerül. Az első díjköteles nap a 36 illetve 120 óra lejártát követő első naptári nap, az utolsó díjköteles nap az utolsó tárolt óra naptári napja.

6.3.1.8 Egyéb járulékos szolgáltatások díjai

- a) **vasúti járműmérleghez való hozzáférés biztosítása (csak teherkocsik számára)**

A mérleghez való hozzáférésért Ft/kocsi mértékegységben felszámított díj. Nem tartalmazza a mérlegelés elvégzésének a díját.

- b) **szolgálat megszakítás, szolgálat-szüneteltetés felfüggesztése és a hálózati csökkentett üzemvitel (üzemszünet) idején felmerülő igények kezelése**

A külön megrendelés alapján nyújtott szolgáltatás, a szolgáltatás elszámolása Ft/óra/fő mértékegységben a megrendelés (illetve lemondás) alapján történik.

A ténylegesen igénybevett időtartam, de állomási üzemszünet felfüggesztése esetében minimum 12 óra/fő, szolgálat szünetelés felfüggesztése esetében minimum 7,5 óra/fő, szolgálat megszakítás felfüggesztése esetében minimum 4 óra/fő kerül felszámításra.

A szolgáltatás díja függ attól, hogy a tervezett igénybevételt megelőzően hány munkanappal történt a megrendelés.

A szolgáltatás esetei:

- Szolgálat megszakítás felfüggesztése I. - II. megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 3 munkanappal
- Szolgálat szüneteltetés felfüggesztése I.- megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 8 munkanappal
- Szolgálat szüneteltetés felfüggesztése II. - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően 3-7 munkanappal
- Hálózati csökkentett üzemvitel (állomási üzemszünet) felfüggesztése I. - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 8 munkanappal
- Hálózati csökkentett üzemvitel (állomási üzemszünet) felfüggesztése II. - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően 3-7 munkanappal

Amennyiben a megrendelt szolgáltatás lemondása írásban a szolgáltatás igénybevételét megelőzően legalább 7 munkanappal a pályavasúthoz beérkezik, nem kerül díj felszámításra. Amennyiben a szolgáltatásigénylő a megrendelt szolgáltatást a szolgáltatás igénybevételét megelőzően 7 munkanapon belül mondja le, vagy a szolgáltatás lemondását elmulasztja, a díj 100%-a kerül felszámításra.

6.3.2 A GYSEV Zrt. járulékos hozzáférési szolgáltatások és díjai .

A járulékos hozzáférési szolgáltatások díjait a „ C,, és a „ D ,, együtthatókat a 6.3.2 sz. melléklet tartalmazza.

A szolgálati helyek elhelyezkedését, és a személyvonatok számára az állomások besorolását a 6.1.2 sz. melléklet tartalmazza.

6.3.2.1 Felsővezetéki rendszerek használati díja

A felsővezetéki rendszerek használatáért felsővezeték-használati díj nem kerül felszámításra, ennek díja a közlekedtetési díjban szerepel.

6.3.2.2 Üzemanyag vételező helyek használatának díja

Külön díjazás nem kerül felszámításra.

6.3.2.3 Állomáshasználat díja személyszállító vonatok számára

A személyszállító vonatok számára a hozzáférés díja állomáskategóriánként van megállapítva.

6.3.2.4-6.3.2.6 Áruforgalmi terminálokhoz, rendező pályaudvarokhoz, vonatképző létesítményekhez való hozzáférés díja.

A tehervonatok számára hozzáférési díjak a közlekedtetési díjban vannak figyelembe véve.

6.3.2.7 Járműtárolás díja

A járműtárolás díját - a 6.3.2 sz. melléklet szerint - minden megkezdett 24 órára kell elszámlolni.

Mértékegysége: Ft/tengely/nap

6.3.2.8 Egyéb járulékos szolgáltatások díja

a) vasúti járműmérleghez való hozzáférés biztosítása (csak teherkocsik számára)

A mérleghez való hozzáférésért - a 6.3.2 sz. melléklet szerint - Ft/kocsi mértékegységben felszámított díj. Nem tartalmazza a mérlegelés elvégzésének a díját.

b) szolgálat megszakítás, szolgálat szüneteltetés felfüggesztése

A szolgáltatást a GYSEV Zrt. díjmentesen biztosítja.

6.4 Kiegészítő szolgáltatások

6.4.1. A MÁV Zrt. kiegészítő szolgáltatások és díjai

A kiegészítő szolgáltatások díjait a 6.4.1 sz. melléklet tartalmazza.

6.4.1.1 Vontatási villamos energia szolgáltatás díja

A kiszámlázásra kerülő vontatási villamos energia egységárát a MÁV Zrt. egy évre előre, a megelőző év decemberében a MÁV Zrt. érvényes villamos energia vásárlási szerződéseinek az ismeretében határozza meg. A meghatározott árat tartalmazó dokumentum a Hálózat-hozzáférési szerződés mellékletét képezi. A vontatási villamos energia elszámolása:

A) Országos Mérésügyi Hivatal (OMH) által hitelesített, távlekérdezhető fogyasztásmérővel rendelkező vontatójármű esetén

A távlekérdezhető fogyasztásmérővel felszerelt vontatójármű energia elszámolása és számlázása az alábbiakban meghatározott szempontok figyelembevételével történik:

Az ilyen vontatójármű fogyasztásmérő számlálója, a hordozható lekérdező-berendezéssel távolról bármikor lekérdezhető. A pályahálózat üzemeltetője vagy annak megbízottja a felhasznált energia mennyiséget rendszeres lekérdezéssel olvassa ki.

A MÁV Zrt. kezelésében lévő pályahálózatra belépéskor, illetve kilépéskor a vasútvállalat köteles a vontatójármű fogyasztásmérő számlálóját leolvasni, és a mellékelt energia dokumentumra (6.4.1.1 sz. melléklet) rögzíteni a leolvasott értéket.

A rendszeres leolvasás alapján, a vasútvállalat felé havonta történik a számlázás, az alábbiak figyelembe vételével:

A rendszeres leolvasás esetei:

- Minden alkalommal, amikor a jármű a MÁV Zrt. kezelésében lévő pályahálózatra belép, vagy kilép, erről a vasútvállalat köteles felelős nyilvántartást - energia dokumentumot - vezetni, és havonta 1-jéig megküldeni a pályahálózat üzemeltetőjének a számlázáshoz;
- Minden hónap utolsó napján legkésőbb a nap 24. órájáig a pályahálózat üzemeltetője vagy annak megbízottja a felhasznált energia mennyiséget távolról kiolvassa.
- Amennyiben a hónap utolsó napján a jármű nem tartózkodik a MÁV kezelésében lévő pályahálózaton, a havi záró számlázáshoz szükséges adatoknak a MÁV kezelésében lévő pályahálózatának elhagyásakor történt leolvasás adatait kell tekinteni.

A számlázás a MÁV kezelésében levő pályahálózaton, az adott hónapban ténylegesen elfogyasztott energia, a hálózati veszteség, és a megküldött energia dokumentumban meghatározott értékek figyelembevételével kiszámolt villamos energia felhasználás alapján történik.

A hordozható lekérdező-berendezés egyik egységét a pályát üzemeltető vagy annak megbízottja kijelölt telephelyén kell elhelyezni, így a pályahálózat üzemeltetője

folyamatosan nyomon tudja követni az adott jármű tényleges energiafelhasználását.

A járművet üzemeltető vállalkozó vasúti társaság a pályahálózatot üzemeltető kérésére köteles a járművön lévő fogyasztásmérő adatainak ellenőrzését lehetővé tenni, akár a fogyasztásmérő archívumának lekérdezésével.

A felvett villamos energia fogyasztás naturális értéke 10%-kal emelt mennyiségben kerül számlázásra. A 10% többlet energia a hálózati veszteségek fedezésére szolgál.

Amennyiben a visszatáplált villamos energia csak külön fogyasztásmérőn állapítható meg, ebben az esetben a visszatáplált energia naturális mennyiségét 10%-kal csökkentett értéken kell figyelembe venni.

A mérőberendezés hiteles voltát igazoló- és a műszaki dokumentációt át kell adni a pályahálózat üzemeltetője részére.

Amennyiben a mérőberendezés a vontatójármű gépterében helyezkedik el, vagy annak leolvasásához a géptéren át kell haladni, a vontatójármű vezetője köteles a járművet a felsővezetéki hálózatról leválasztani, munkavédelmi szempontból a leolvasást végző dolgozót kísérni.

Ha a vontatójármű nem rendelkezik távlekérdező fogyasztásmérő berendezéssel, vagy a mérőberendezés meghibásodott: a felhasznált villamos vontatási energia meghatározásra a 2-es pont alapján történik.

B) Távlekérdezésre nem alkalmas, vagy fogyasztásmérővel nem rendelkező vontatójármű esetén:

A felhasznált vontatási energia a mozdony típusra és a vontatási nemre jellemző átlagos fogyasztási fajlagos érték (kWh/100etkm) és a menetlevélen vezetett vontatási teljesítményadatok (elegytonna-kilométer) szorzataként kerül meghatározásra.

A kiszámlázásra kerülő vontatási villamos energia mennyiségének a megállapítása a MÁV Zrt-nél a következő módon történik:

A vontatási villamos energia mennyisége a vontatójármű típusra és a vontatási nemre jellemző átlagos fogyasztási fajlagos érték [kWh/100etkm] (amely a hálózati veszteséget is tartalmazza) és menetokmányon vezetett vontatási teljesítményadatok [elegytonna-kilométer] szorzataként kerül meghatározásra. Mozdonyvonatok esetén és vonattovábbítás esetén külön-külön fogyasztási fajlagost kell alkalmazni.

A vontatójármű típusra és a vontatási nemre jellemző átlagos fogyasztási fajlagos értékeket, tartalmazó táblázatot a MÁV Zrt. a Forgalmi Vontatási Statisztika adatai bázisán egy évre előre, megelőző év decemberében készíti el. A vontatójármű típusra és a vontatási nemre jellemző átlagos fogyasztási fajlagos értékeket tartalmazó táblázat a Hálózat-hozzáférési Szerződés mellékletét képezi.

6.4.1.2 Vontatási felhasználású üzemanyag vételezése, vásárlása

A gázolajat a MÁV Zrt. az érvényben lévő anyagértékesítési szabályzata szerint értékesíti.

6.4.1.3 Vonatkiszolgáló létesítmények használatának díjai

A vonatkiszolgáló létesítmények használati díjait a 6.3.1.3 pontban meghatározott díj tartalmazza.

6.4.1.4 Tolatás díjai

A tolatási szolgáltatások díjait a tolatási szolgáltatással egyidejűleg kiszolgálás célú állomáshasználat vagy induló/közbenső/célállomás használat szolgáltatásoktól függetlenül kell elszámolni. A jelen fejezetben meghatározott tolatási díjak nem tartalmazzák a 6.3.1.8, illetve a 6.5 fejezetekben meghatározott szolgáltatások díját (amennyiben pályavasúti tolatószemélyzet eseti biztosítására kerül sor, úgy annak a díját és a jelen fejezetben felsorolt tolatási díjakat is el kell számolni).

Pályavasúti tolatás

Pályavasúti tolatás díja kizárólag az 5.4.1.4 sz. mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőkben számolható el, ha a tolatást a pályavasút által biztosított tolatómozdony és pályavasúti tolatószemélyzet végezte.

a) Kiszolgálás célú pályavasúti tolatás

Díja (Ft/kocsi, mértékegységben megadott, állomáskategóriától független díj)

El kell számolni minden esetben, ha a kiszolgált jármű/helyi kocsi kiszolgálási célú tolatása Pályavasúttól igényelt tolatómozdony (beleértve a vontatójármű személyzetét is), és tolatószemélyzet igénybevételeével történik.

A díj nem tartalmazza a kiszolgáláshoz kapcsolódó (azt megelőző vagy követő) rendezési szolgáltatás ellenében térítendő díjat.

b) Rendezés célú pályavasúti tolatás

(ki-/besorozás) díja (Ft/kocsi, mértékegységben megadott, állomáskategóriától független díj)

El kell számolni minden esetben, ha a tolatás Pályavasúttól igényelt tolatómozdony (beleértve a vontatójármű személyzetét is), és tolatószemélyzet igénybevételeével történik. El kell számolni akkor is, ha a vonat (ki)induló/közbenső/(vég)célállomásán a kocsi(k) ki- vagy besorozásához kapcsolódóan rendezésre van szükség (pl. nem a vonat elején/végén lévő kocsi(csoport) ki- vagy besorozása, kocsi összeállítás megváltoztatása, vonatban lévő kocsik egynél több tagban történő kiszolgálását megelőző/azt követő járműkapcsolás, nem egymást követő kocsik kisorozása, stb.) és ehhez tolatómozdonyt és tolatószemélyzetet is a Pályavasút biztosított. Amennyiben a

rendezett járművek/helyi kocsik kiszolgálására is kerülnek, úgy a kiszolgáláshoz kapcsolódó tolatás díját is el kell számolni.

Vállalkozó vasúti tolatás

Vállalkozó vasúti tolatás díját minden olyan esetben el kell számolni, ha a tolatáshoz tolatómozdonyt a vállalkozó vasúti társaság, tolatószemélyzetet a pályavasút biztosított. Ha a vállalkozó vasúti tolatásra az 5.4.1.4 sz. mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és üzemidőkön kívül, évközi, egyedi vagy azonnali menetvonal igényléssel együtt kerül sor, akkor (a 6.5.1.1 fejezetben meghatározottak szerint) a tolatószemélyzet eseti biztosításának díját is el kell számolni.

a) Kiszolgálás célú vállalkozó vasúti tolatás

Díja (Ft/kocsi, mértékegységben megadott, állomáskategóriától független díj)

El kell számolni minden esetben, ha a jármű/helyi kocsi kiszolgálási célú tolatása a vállalkozó vasúti társaság rendelkezése alatt álló tolatómozdony és mozdonyoszemélyzet, és pályavasúti állomási tolatószemélyzet igénybevételével történik. A díj nem tartalmazza a kiszolgáláshoz kapcsolódó (azt megelőző vagy követő) rendezési szolgáltatás ellenében térítendő díjat.

Nem kell elszámolni abban az esetben, ha a kiszolgálási célú tolatás vállalkozó vasúti tolatómozdonnal, és vállalkozó vasúti tolatószeméllyzettel történt. (ld. alább saját tolatás).

b) Rendezés célú vállalkozó vasúti tolatás

Díja (Ft/kocsi, mértékegységben megadott, állomáskategóriától független díj)

El kell számolni minden esetben, ha a rendezési célú tolatás a vállalkozó vasúti tolatómozdony (beleértve a vontatójármű személyzetét is) és pályavasúti tolatószemélyzet igénybevételével történik. El kell számolni akkor, ha a vonat induló/közbenső/célállomásán a kocsi(k) ki- vagy besorozásához kapcsolódóan rendezésre van szükség (pl. nem a vonat elején/végén lévő kocsi(csoport) ki- vagy besorozása, kocsiösszeállítás megváltoztatása, vonatban lévő kocsik egynél több tagban történő kiszolgálását megelőző/azt követő járműkapcsolás, nem egymást követő kocsik kisorozása, stb.) és ehhez mozdonyt a vállalkozó vasúti társaság, tolatószemélyzetet a pályavasút biztosított. Amennyiben a rendezett helyi kocsik kiszolgálására is kerülnek, úgy a kiszolgáláshoz kapcsolódó tolatás díját is el kell számolni.

Nem kell elszámolni abban az esetben, ha a rendezési célú tolatás a vállalkozó vasúti tolatómozdonnal, és vállalkozó vasúti tolatószeméllyzettel történt (ld. alább saját tolatás).

Saját tolatás

Amennyiben a vállalkozó vasúti társaság az adott állomásra érvényes vizsgával rendelkező tolatószemélyzetet alkalmaz, és a tolatást a saját tolatómozdonnyal végzi, úgy a tolatási díj elszámolására nem kerül sor.

6.4.1.5 Veszélyes áruk, rendkívüli küldemények kiegészítő szolgáltatási díjai

- a) **Veszélyes áruval rakott kocsik vonatban történő továbbításának díja**
Veszélyes áruval rakott kocsit tartalmazó vonat közlekedtetési díjára a pályahálózat működtető kiegészítő szolgáltatási díjat nem számít fel.
- b) **Rendkívüli küldemények rendes vonatban való közlekedtetésének díja**
Rendkívüli küldemény(ek)kel rakott kocsit tartalmazó vonat közlekedtetési díjára a pályahálózat működtető kiegészítő szolgáltatási díjat nem számít fel.

Az egyedi vonattovábbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemények továbbításával kapcsolatos díjakat a 6.4.1 sz. melléklet tartalmazza.

6.4.1.6 Egyéb kiegészítő szolgáltatások díjai

- a mérlegelés ,
- az áttengelyezés (tengelyátszerelés),
- a forgóváz használat
díjait a 6.4.1 sz. melléklet tartalmazza

a) egyéb kiegészítő szolgáltatások:

- Vonat adatfelvevői tevékenység végzése (külső vonatfelvétel) tehervonatok számára

Külön megrendelés alapján nyújtott szolgáltatás esetén a díj Ft/eset mértékegységben kerül meghatározásra. A szolgáltatás díját saját célú vasúti pályahálózatot kiszolgáló vonat (Ki) esetében nem, csomóponti kiszolgáló vonat (Kt) esetében egy vonathoz kapcsolódóan egyszer, egyéb vonatnemek esetében minden megtörtént alkalommal fel kell számolni.

6.4.2 A GYSEV Zrt. kiegészítő szolgáltatások és díjai

A kiegészítő szolgáltatások díjait a 6.4.2 sz. mellékletek tartalmazzák

6.4.2.1. Vontatási villamos energia szolgáltatásának díja

A felhasznált villamos vontatási energiát a járműveken felszerelt hitelesített fogyasztásmérő adatai alapján kell fizetni napi áron. A fogyasztásmérő állását a hálózatra való belépéskor és kilépéskor dokumentálni kell.

6.4.2.2 Vontatási felhasználású üzemanyag vételezése, vásárlása

A vételezett vontatási üzemanyag és kenőanyag napi áron kerül elszámolásra.

6.4.2.3 Személyvonati vonatkiszolgáló létesítmények (előfűtés, víz, szennyvíz hálózat) használati díja

A létesítmények használati díját a 6.3.2.3 pont tartalmazza. Az előfűtéshez, víztöltéshez szükséges pályavasúti telepített berendezések használatának díját a közlekedtetési díj tartalmazza.

6.4.2.4 Tolatás díja

A különböző tolatási tevékenységek elvégzéséért az alábbi képlet alapján kell a díjat meghatározni:

$$T = \text{Vonatkezelések} \times C + \text{kiszolgált kocsik} \times D$$

A tolatási díjakat a 6.4.2 /1. sz. melléklet tartalmazza.

6.4.2.5 Veszélyes áruk, rendkívüli küldemények kiegészítő szolgáltatási díjai

a) Veszélyes áruval rakott kocsik vonatban történő továbbításának díja

Veszélyes áruval rakott kocsit tartalmazó vonat közlekedtetési díjára a Pályavasúti Üzletág kiegészítő szolgáltatási díjat nem számít fel.

b) Rendkívüli küldemények rendes vonatban való közlekedtetésének díja

Rendkívüli küldemény(ek)kel rakott kocsit tartalmazó vonat közlekedtetési díjára a Pályavasúti Üzletág kiegészítő szolgáltatási díjat nem számít fel.

Az egyedi vonattovábbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemények továbbításával kapcsolatos díjakat a 6.4.2 /2. sz. melléklet tartalmazza.

6.4.2.6 Egyéb kiegészítő szolgáltatások díjai

a) Mérlegelés: díját a 6.4.1/1. sz. melléklet tartalmazza

b) Egyéb szolgáltatások: külön szerződés alapján

6.5 Mellékszolgáltatások díjai

6.5.1. A MÁV Zrt. mellékszolgáltatásai és díjai

A MÁV Zrt. mellékszolgáltatásait és díjait a 6.5.1 sz. mellékletek tartalmazzák

6.5.1.1 Pályavasúti tolatószemélyzet eseti biztosítása (személy-, szerelvény-, teher- mozdony- és üzemi vonatok számára)

Az éves menetrendi kérelemhez illeszkedő technológián, valamint a 5.4.1.4 sz. mellékletben meghirdetett helyen és időn (rendelkezésre állási feltételek) kívül történő pályavasúti személyzet biztosítása.

A szolgáltatás díja függ a szolgáltatás nyújtása érdekében bevezénylendő többletszemélyzettől és attól, hogy a tervezett igénybevételt megelőzően hány munkanappal történt a megrendelés. A szolgáltatások esetei:

- Tolatószemélyzet eseti biztosítása I./a - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 8 munkanappal, többletszemélyzet bevezénylése nélkül,
- Tolatószemélyzet eseti biztosítása I./b - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 8 munkanappal, többletszemélyzet bevezénylésével,
- Tolatószemélyzet eseti biztosítása II/a- megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően 3-7 munkanappal, többletszemélyzet bevezénylése nélkül,
- Tolatószemélyzet eseti biztosítása II/b- megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően 3-7 munkanappal, többletszemélyzet bevezénylésével.

A tolatószemélyzet eseti biztosítása kapcsán térítendő díj felszámítása során a következőképpen kell eljárni:

- aa) A ténylegesen igénybevett időtartam kerül felszámításra évközi, egyedi, azonnali menetvonal megrendelés esetén, ha a szabad kapacitás terhére (többszemélyzet bevezénylése nélkül) tudja a pályavasút nyújtani a kért szolgáltatást.
- ab) A ténylegesen igénybevett időtartam, de minimum 6 (hat) óra/fő kerül felszámításra, ha az eseti menetvonal megrendelés többlet tolatószemélyzet berendelését, munkába állítását vonja maga után.

A díj felszámítása során a szolgáltatás időtartama a telepállomásról való indulástól a telepállomásra való érkezésig tart, minden megkezdett óra egész órának számít.

Amennyiben a szolgáltatásigénylő a megrendelt szolgáltatást a szolgáltatás igénybevételt megelőzően 1 (egy) munkanapon belül mondja le, köteles 6 (hat) óra/fő rendelkezésre állás díját a pályahálózat működtető számára megtéríteni. A szolgáltatás írásbeli lemondásának elmulasztása esetén a megrendelés tartalma szerinti díj 100%-a kerül felszámításra.

A Pályavasúti tolatószemélyzet eseti biztosításának díjait a 6.5.1/1.sz. melléklet tartalmazza

6.5.1.2 Oktatás, vizsgáztatás

A meghirdetett oktatási, vizsgáztatási szolgáltatások nyújtásának díjait a 6.5.1 /2. sz. melléklet tartalmazza.

6.5.1.4 Egyéb mellékszolgáltatások

Az egyéb mellékszolgáltatásokról és ezek díjairól külön szerződésben állapodnak meg a felek.

6.5.2 A GYSEV Zrt. mellékszolgáltatások és díjai

6.5.2.1 Oktatás, vizsgáztatás

Az oktatás, vizsgáztatás szolgáltatási díjait a 6.5.2/ 1. sz. melléklet tartalmazza

6.5.2.2 Vontatójárművek részére vizsgálócsatornával rendelkező vágányok biztosításának díjai

Sopron vontatási telepen a vizsgálócsatorna használati díját az 6.5.2/2. sz. melléklet tartalmazza.

6.5.2.3 Egyéb mellékszolgáltatások

A GYSEV Zrt. és a vállalkozó vasúti társaságok esetenként, külön szerződésben állapodnak meg a szolgáltatásokról, a díjakról.

6.6. A számlázás menete

Az elszámolás alapbizonylata a VPE menetvonal kiutalása menetvonal.

A pályahálózat működtetők az adott hónapban ténylegesen felhasznált menetvonalak és teljesítmények valamint az adott hónapra már kiállított számlák alapján egyenleg számlát állítanak ki a Hálózat-hozzáférési Szerződés szerint.

Az éves üzemi menetrendben nem szereplő pályahálózat felhasználás ellenértékét a pályahálózat működtetők az adott hónapban ténylegesen felhasznált menetvonalak és teljesítmények alapján számlázzák ki a vállalkozó vasúti társaság számára.

A vállalkozó vasúti társaság a számla elismerésével kötelezettséget vállal arra, hogy a vasúti pályahálózathoz való hozzáférésért felszámított hálózat-hozzáférési díjakat megfizeti. A fizetési határidő a Hálózat-hozzáférési Szerződésben kerül meghatározásra azzal a feltétellel, hogy a fizetési határidőt 30 napnál hosszabb időtartamban nem lehet meghatározni. Késedelmes fizetés esetén az érvényes MNB jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő kamat kerül felszámításra.

A vasúti üzemanyag töltő állomásokon megvásárolt üzemanyag ára vételezésenként, tételesen kerül kiszámlázásra.

A pályahálózat használatáról kiadott számlán el kell különíteni az alap-, járulékos-, kiegészítő és mellékszolgáltatások díjait, illetve az alkalmazott kedvezményeket és felárakat.

A számlának összevethetőnek kell lennie a kapacitás-elosztó szervezet által a társaságok menetvonal igényei alapján adott ajánlatával.